CUMA
11
ŞUBAT 1938
YIL : 21-3
Sayı: 7216 1306

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

İlâvemizle beraber
Bugün 24 sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Almanyada isyanmı çıktı?

Son değişikliklerden ordunun memnun olmadığı ve karışıklıklar çıktığı haber veriliyor

Avusturya hududu kapatıldı

Eski Alman Veliahtı pasaportsuz olarak Avusturyadan İtalyaya gitmiş

Londra, 10 (A.A.) — Varşovadan gelen haberlere göre Almanyada Polonya hududu civarındaki şehirlerde birçok Alman subayları tevkif olunmuştur. Bilhassa Stolp e allenstein garnizonlarındaki eski Purusya aristokrasisine mensup subaylar arasında mühim tevkifat yapılmıştır. Bu subayların orduda yapılan son değişikliklerden hoşnutsuzluk gösterdikleri rivayet ediliyor.

Bu mıntakalarda karışıklıklar ve hattâ isyan çıktığına dair alınan haberler hiç bir kaynaktan teeyyüt etmemiştir. Bu haberlere hiç değilse izam edilmiş rivayetler şeklinde telâkki olunmaktadır.

(Sonu: sa. 6 sü 5)

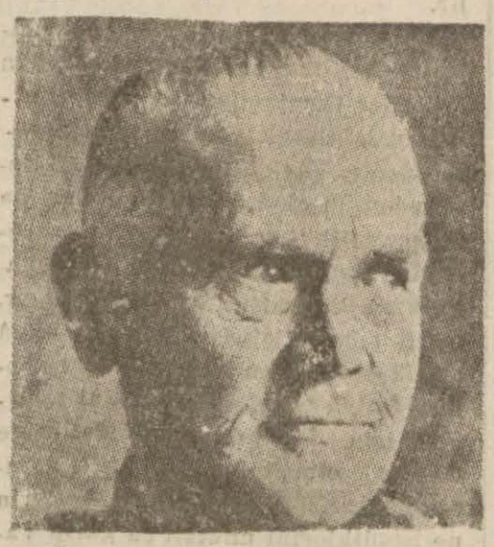

Almanyadaki ilk hâdiselerin kahramanı General Blomberg

ATATÜRK

Ankara, 10 (Telefonla) — Büyük Önder Atatürk önümüzdeki hafta içinde İstanbuldan Ankaraya dönecekleri ihtimalinden bahsolunmaktadır.

Mihverler arasında rekabet

— İngiliz kral ve kraliçesi Parisi ziyaret edeceklermiş!...„

Bu haberi ayni zamanda Londra ve Paris telgrafları veriyor. Resmî Fransız mahafili hâdisenin ehemmiyetini bütün dünyaya anlatmağa çalışıyor:

— Kral ile kraliçenin ziyareti Hitler'in Roma ziyaretinden sonra Haziran nihayetinde olacak ve bu ziyaret Hitler - Mussolini konuşmalarına bir cevap teşkil edecek...„

Diye var kuvvetleri ile bağırıyorlar.

Berlin - Roma mihveri ile Londra - Prasi mihveri... Bu iki mihver âdetâ uçlarına birer kefe bağlanmış beynelmilel siyaset terazisine benzeyor. Bir haldeki Berlin, yahut Roma hükûmetlerinden biri sağ kefeye küçük, büyük bir siklet koyacak olursa derhal Londra, yahut Paris hükûmeti muvazeneyi bozmamak için sol kefeye bir dirhem koymakta istical gösteriyor!

Hatırlardadır ki bir müddet evvel İtalyan Başvekili Mussolini Almanyaya giderek Hitler ile konuştuğu sırada Fransız Başvekili Şotan ile Hariciye Nazırı Delbos da Londraya gitmişlerdi; Hitler - Mussolini konuşmasını bu suretle karşılamışlardı. Fakat Berlin - Roma mihveri Hitler - Mussolini konuşmaları esnasında ikinci bir siyasî seyahat projesi hazırladı; İtalyan imparatorluğunun ikinci yıldönümü münasebetiyle İtalyada yapılacak şenliklerde Alman Başvekilinin bulunması kararlaştırıldı. Mussolini Almanyadan ayrılırken bu seyahat projesi de tantana ile ilân olundu. Böylelikle İtalyan Başvekilinin Almanyaya seyahati neticesiz kalmadığı gösterilmiş oldu; meğer Berlin - Roma mihverinin yaptığı bu siyasî gösteri Fransızların yüreğine dokunmuş ve derhal Fransız Hariciyesi bu gösteriye karşı bir mukabelede bulunmak istemiş, bunun için de İngiltere kralı ile kraliçesini Parise getirmek plânını kurmuş; bu plânın tatbiki için İngiltere hükûmetine teklifte bulunmuş imiş...

Teklif son derece gizli tutulduğu için hiç bir taraftan haberi sızmadı. İngiltere sarayının muvafakat cevabı beklendi. Şimdi beklenen muvafakat cevabı alınmıştır. Onun için Fransız radyoları, gazeteler ve ajanslar bu haberi Londra - Paris mihverinin siyasî bir zaferi olarak ilân ediyor...

Hafta içinde Almanyadaki siyasî ve askerî değişiklikler duyulunca

ASIM US

(Sonu: sa. 6 sü 5)

Başvekil izmit ve Gölcükte

Yavuzu ziyaret etti, tersane ve havuzlarda, kâğıt fabrikasında tetkikatta bulundu

B. B. Celâl Bayar Rüştü Aras İzmilten Ankaraya hareket etti

Başvekil Celâl Bayar

Birmüddettenberi şehrimizde bulunan Başvekil B. Celâl Bayar, beraberinde Hariciye Vekili Dr. Aras olduğu halde dün sabah saat on buçukta bir torpito ile İzmite gitmiştir.

Beşvekilin Gölcük ve İzmitteki tetkikleri

İzmit, 10 (Hususî) — Başvekil B.

(Sonu: Sa. 6 Sü 2)

Bugün Bayram

Bugün bayramın birinci günüdür. Gazetemiz bu münasebetle cumartesi, pazar, pazartesi çıkmayacak salı günü tekrar neşir vazifesine başlayacaktır. KURUN aziz okuyucularının bayramını candan kutlar.

Büyüklerimin ve öz kardeşlerimin bayramlarını saygı ile kutlular, Türk Ulusuna nihayetsiz sağlık ve ferahlıklar dilerim.

Çapamarka Pirincunu ve Çocuk gıdaları fabrikası sahibi
M. Nuri Çapa

MERAŞIN kurtuluşu

Yarın saat on dörtte kutlanacak

Maraş kurtuluşunun 18 inci kurtuluş yıldönümü yarın saat on dörtte Eminönü Halkevinde kutlanacaktır.

İstiklâl marşından sonra şair Necip Fazıl Kısakürek açış nutkunu söyleyecek bunu diğer hatiplerin söyleyecekleri takip edecektir.

Son olarak Münir Nureddin Maraş türküleri söyleyecektir. Ayni günün gecesi Perapalas salonlarında bir eğlenti de tertip olunacaktır.

Piyango bugüu çekiliyor

Tayyare piyangosunun dördüncü keşidesi bugün yapılacaktır. Keşide Asrî sinema binasında saat on üçte başlayacaktır.

Tarihin korkunç insanları

Yazan: **Niyazi Ahmet**

Şeytan, memnu meyvayı yedirtmek suretiyle Âdemi cennetten kovdurttuktan ve Kabil Habili öldürüp ilk cinayeti işledikten sonra, dünya yüzünde fenalığın ardı arkası kesilmedi.

Tarihin tesbit ettiği meşhur simalar arasında bu korkunç insanların hayatları başlı başına heyecan dolu mevzulardır:

Nemrut, Yezid, Zalim Haccac, Korkunç İvan„ Katerin Dömediçi.

—o—

Sonbohar

Yine bayram ertesi neşrine başlayacağımız dört günlük nefis bir hikâye.

Romanya Başvekili istifa etti

Yeni kabine kuruldu, Antonesko hariciye nazırı oldu

Bükreş, 10 (Hususî) — Parti reisleriyle eski başvekillerin büyük bir kısmı bugün alelâcele saraya çağrılmışlardır.

Bu davet üzerine siyasî mahafilde birçok tahminat yörütülmekte ve daha şimdiden bir hükûmet değişmesinin muhtemel olduğu ileri sürülmekteydi.

Dün liberal partisi reisi B. Bratiana'yu kabul etmiş olan kral bugün de sırasiyle bütün parti reislerini kabul etmişti. Eski Başvekil B. Mirenesco da bu arada kabul edilmişti.

Bu hareket Goga kabinesini devirerek bir temerküz kabinesi yapmağa çalışan sol cenah muhalefetinin bir teşebbüsü ile alâkadar görülüyordu.

Başvekil Goga, kralla görüşdükten sonra kabinenin istifasını nihayet vermiştir. Kral istifay ıkabul etmiş ve yeni kabineyi Patrik Miron kurmuştur.

Goga, ve Maniu hariç olmak üzere bütün eski başvekiller bu kabineye dahil bulunuyor. Hariciye nezaretini Antonesko deruhte etmektedir.

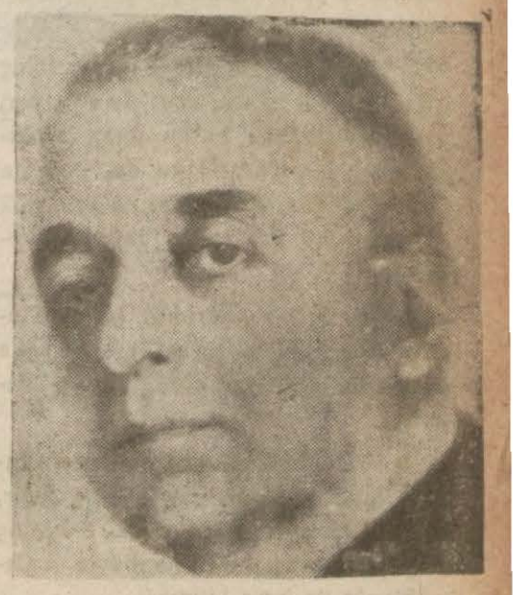

Yeni kabinede tekrar hariciye nazırı olan B. Antonesko

Söylendiğine göre, Goga kabinesinin istifasına sebep malî zorluklar ve Cenevrede Yahudi meselesinin kazanılamamış olmasıdır.

Balkan Antantı devletleri konseyi

Gelecek Pazartesi Ankarada toplanıyor

Misafir nazırların karşılanma ve müzakere proğramı

Ankara, 10 (Telefonla) — Balkan antantı konsey toplantısı için memleketimize gelecek olan Yugoslav ve Yunan Başvekilleri ile Romanya hariciye nazırının karşılanmaları ve memleketimizde kalma proğramı tesbit olunmuştur.

Yunan Başvekili ve hariciye nazırı B. Metaksas ile Yugoslav Başvekili ve hariciye nazırı B. Stoyadinoviçi karşılamak üzere Yugoslav ve Yunan sefirleri şubatın 14 üncü pazartesi günü saatyirmi üçte hareket edecek - lerdir. Nazırlar karşılandıktan sonra hep beraber salı akşamı saat 22 de Sirkeciye gelmiş bulunacaklardır.

İki dost memleket Başvekilleri istasyonda İstanbul Vali ve belediye reisi, Mevki komutanı, Merkez komutanı, emniyet müdürü, Yunan ve Yugoslav konsoloslukları erkânı tarafından karşılanacak, askerî merasim yapılacak ve millî marşlar çalmacaktır.

Misafirler Sirkeci istasyonundan, yanlarındaki zevatla birlikte, Haydarpaşaya geçeceklerdir .

Ayni gün, Romanya hariciye nazırı B. Miçeskoyu getirecek olan "Romanya„ vapuru şubatın 15 inci salı günü saat 15 - 16 arasında İstanbula gelecektir. Misafir nazır rıhtımda ayni zevat ile Romanya sefiri ve konsolosluğu erkânı tarafından karşılanacak ve askerî merasim yapılacaktır.

Romanya hariciye nazırı Miçesko buradan Perapalas oteline gidecek ve bir müddet istirahattan sonra İstanbulda bir gezinti yapacaktır.

Misafır nazır saat 20 de vapurla Haydarpaşaya geçecek ve buradan, Yunan ve Yugoslav Başvekiliyle beraber, saat 21 de Ankaraya hareket edeceklerdir.

16 Şubat Çarşamba

Misafirler saat 10.30 da Ankara istasyonuna gelmiş bulunacaklar ve istasyonda Başvekil ve refikası, hariciye vekili, Başvekâlet müsteşarı ile Ankara vali ve belediye reisi, hariciye vekâleti umumî kâtibi, mevki komutanı, protokol dairesi şefi, emniyet müdürü ve merkez komutanı tarafından karşılanacak, Bayan Celâl Bayar tarafından Bayan Metaksasa bir buket verilecektir.

İstasyondaki askerî merasimden

(Sonu: Sa. 6 Sü. 1)

Kar tipisi

Karadenizde bütün şiddetile devam ediyor

(Yazısı Üçüncü sayfada)

Fikir meseleleri

"Kurban,, hakkında bir düşünce

Yazan: Hakkı Süha Gezgin

"Kurban,, tutarlarının, tayyare uğrunda harcanmasını, dine uygun bulan "fetva,, lardan konuşuyorlardı. Sesleri yüksekti. İster istemez kulak misafiri oluyordum. Kimi, bu, din borcunun mutlaka bir koçla ödenebileceğini ileri sürüyor, kimi hava kuvvetlerine yardımla da, aynı sevabın kazanılacağını anlatmağa çalışıyordu.

Bu küçük konuşmada, ben, bütün bir tarih sezdim. Başımda tatlı, acı geçmişlerin kaynaşması canlandı. Kendi kendime, inanan bir adam gibi sordum ve yine kendim, bir müftü gibi cevap verdim.

Kurban, bütün dinlerde var. Oruç ve perhiz gibi bu din emri de soy, yer, zaman ayırmadan bütün insan topluluklarına, inmiştir. Doğu da, batı da çölde ve dağda tıpkı tıpkısına aynı gök yasasının, hüküm sürdüğünü görüyoruz.

Bir şeyde, bir buyrukta, bütün dinlerin birleşmesi, o şeyin yaşayan, vaz geçilmez bir ihtiyaç olduğunu gösterir.

"Kurban,, birer kitaba dayanan dinler doğmadan önce, eski Hind, Asûr, Mısır, Yunan, Roma, Çin gibi daha hiç bir peygamber tanımamış dinsiz kalabalıklarda da borç bilinirdi.

Gerçi bunlar da çok kere kurban ve "adak,, lar, hayra hizmetten ziyade "şer,, den kurtulmak için, baş vurulan vicdan sigortaları idi. Fakat sebep ne olursa olsun, netice değişmez. Ayakları dibinde kurban kesilen mabud ister "Zeus,, ister "Apis,, ister herhangi bir "Totem,, olsun, devenin, öküzün, koç ve dananın etini yine insanlar yerlerdi.

Şu halde mabudlar çağından tutunuz, en yeni ve ileri dinler devrine kadar, kurban, daima içtimaî bir yardım konusu olarak benimsenmiştir.

Kurbanı doğuran ana kaynak bu olunca, içtimaî yardımın her çağa göre en uygun, en ileri şeklini düşünmek, din buyruklarına bu düşünüşün aydınlık adeseleri arkasından bakmak lâzım gelir.

Kabile içinde, teşkilâtsız, dar ülkelerde fertlerin kıymeti vardır. Onların tek tek iyilik yapabilmeleri mümkündür. Dileği olan, istediğine kavuşan, bir kazadan kurtulan, çetin bir işi başaran adam, bu kazancını vicdanına bir hak gibi kabul ettirmek için kurban adayabilir.

Birkaç yüz çadırlık bir kabile halkı içinde, bu vesilelerle her hafta bir iki kurban kesildiğini düşünürsek, öksüzlerin sık sık ete kavuşacağına aklımız erer. Fakat sınırları genişliyen, yurddaşları milyonları bulan bir toprak parçası üstünde iş güçleşir. Teklerin gerçekten muhtacı, yardıma en lâyik olanı bulması asla mümkün olmaz.

Bu yüzden değil midir ki, dilimizde "Hak için kurban, küp için kavurma!,, sözü, dokanaklı bir alay gibi ulaşıp duruyor. İş, bu noktaya varınca, kurbire çürüdüğünü görürüz.

Yukarda, dinlediğim bir konuşmanın özünü söylemiştim. Bunca zaman ve tecrübeden sonra bile, hâlâ borcun ancak kurban kanile ödenebileceğinde ayak direyenler var. Bu varlık, bizde eski bir derttir.

Din emirlerinin, yalnız kabuğuna bakarak hüküm vermekten doğan bu eksikliğin, ne yazık, ki din tarihimizi de tekâmül yolundan alıkoymuştur.

Medrese ile tekkenin yüzlerce yıl düşmanca çarpışması; softa ile dervişin düşünüşlerindeki uygunsuzluktan doğdu. Yunus Emre, kıldan ince kılıçtan keskin "Sırat,, da, bütün bir ömür doğruluktan ayrılmamanın güçlüğünü anlatan sırrı sezmişti. Softa ise, bunu gerçekten bir köprü sanıyordu.

"Mansur,, "Sühreverdi,, "Nesimi,, gibi bembeyaz ruhlu. içi sırmalılar,, diye çeken, boynunu vuran, derisini yüzen hakiki katil, şu, bu değil, kafa darlığıdır.

Kurban meselesi de böyle işte. Adetin, göreneğin çıkmazına saplanacak yerde, bu adetin niçin konulduğunu düşünseydik, ortada çoktan bir dava bulanıklığı kalmazdı.

Bugün ayrı ayrı kimleri tanıyoruz? Kim aç, kim çıplak? Biliyor muyuz! Bunları araştırmağa vaktimiz var mı? Iztıraplarını dindirmeğe gücümüz yeter mi? açık yürekli olalım, hayır! değil mi?

Şu halde genişliyen topluluklarda içtimaî yardım, fertlerin işi olmaktan çıkarak cemiyetlerin omuzlarına yükleniyor. Teşkilâtlı bir cemiyet, derdi, dertliyi bulur. Kuvvetli eline dayanan ları düşkünlük batağından kurtarır.

Bugün tek başımıza nasıl köprü kuramaz, yol yaptıramaz, posta işletemez, ordu besliyemezsek, yurddaşlarımızın ıztıraplarile de uğraşamayız. Bu güzel ve mübarek davada kazanılacak zaferimiz yoktur.

Kurban paramızı fitre ve zekâtımızı tayyareye, kızılaya, çocukları esirgeme kurumuna, veremle boğuşan cemiyetlere vermek en kestirme ve en doğru yoldur. Eğer bugün de gökten âyetler inseydi, tanrı böyle buyuracaktı.

Günlerin peşinden:

2+2=8

Ezelî ve ebedî bir hesap kaidesi olarak tekrar edilen bir hakikattir:

2 + 2 = 4

Eder. Fakat garip değil midir ki Yedikuledeki deri fabrikalarının sahipleri 2 + 2 = 8 olduğunu keşfetmişler.

— Nasıl?,,

diyeceksiniz. İzah edelim: Büyük deri fabrikaları küçük deri fabrikalarına nisbetle çok az vergi veriyormuş. Yani iki küçük fabrikanın verdikleri vergi yekûnu bunların iki misli olan bir fabrikanın vergisinden nihayet iki misli fazla olması lâzımgelir iken üç, dört mislini buluyormuş. Bunun üzerine büyük fabrikaların sahipleri yüksek nisbetteki vergiden kurtulmak için müesseselerini birer tahta perde, yahut aralık duvarı ile bölmeğe, bu suretle fabrikaların sayıları da çoğalmağa başlamış... Evvelce buradaka deri fabrikalarının sayısı 15 iken şimdi 30 u bulmuş!

HASAN KUMÇAYI

Milletler Cemiyetine karşı vazifelerini yapmayan

Küçük devletler

Meşhur İngiliz siyasîsi Vinston Çörçil Milletler Cemiyeti hakkında yazdığı bir yazısında, Cenevre derneğinin son toplantıdan yine sağlam çıktığını, birçok devletlerin Cemiyete itimatları kalmadığını teslim edecekleri beklenirken İngiltere, Fransa, Sovyetler Birliği gibi büyük devletlerin Milletler Cemiyetini muhafaza kararında olduklarının görüldüğünü işaret ettikten sonra bil hassa diyor ki:

İkinci derecedeki devletler ve Küçük Avrupa hükûmetleri diktatörlü devletlerin gösterdiği şiddetten ve gayelerine erişmek için hazırladıkları silâhlarından korkuyorlar. Bu küçük devletler, kendilerini korumak hususunda İngilterenin veya Fransanın yardımına itimat etmeyorlar. Onlar için Rusya bir muammadır ve kendisini gösterdiği zaman her iki cihete de hareket edebilir.

Küçük devletlerin bir çoğu kendilerini tehlikeden kurtarmak için Milletler Cemiyetine karşı ellerinden gelebilecek yardımları esirgemişlerdir. Varlığını eski müttefiklerine borçlu olan, müstemlekeleri de sadece milletlerarası hukuk sayesinde muhafaza olunan Belçika kalkmış bitaraflığını ilân ediyor. Geniş müstemlekeleri her an istilâ tehlikesinde olan Hollanda Habeşistanın İtalya tarafından fethini tanımak için İskandinav devletlerine ön ayak olmak isteyor. İstilâ arzusuna kendisini kaptırmış milletlerin ne istediklerini unutan şu garip Valera (*) da o siyasete hararetli taraftar kesilmiştir. Yugoslavyada ve Romanyada icra kuvvetlerini nihayetine kadar kullanarak, milletlerine nasyonal sosyalistliğe yaklaşmak kararını verdirdiler.

Küçük devletler Çekoslovakyayı ve Avusturyayı başlarına gelecek her türlü felâkete karşı yalnız bırakmağa mütemayil görünüyorlar.

Avrupa, isterse kendisine hürriyet temin edebilecek, harpten uzaklaşabilecek kadar kuvvetli olduğu halde bu nazik dakikada, nazilik ve faşistliğe boyun iğecek gibi duruyor.

(*) Serbest İrlanda hükûmeti reisi.

Çanakkale memleket hastanesi bitti

Çanakkale, (Hususî) — İlimiz genel kurulu açılarak encümenler ayrılmış bütçe incelemelerine başlanmıştır. Bu yıl il bütçesinin gelir azlığından 90 bin lira kadar inece ği ve 936 yılı tahsisatına göre ancak 530 bin liralık bir yekûnla saptanacağı anlaşılmıştır.

Memleket hastahanesi yeni yapılan ve inşaatı biten binaya naklet miş buraya da teşkilâtı genişletilerek tam devre olmak üzere Muzafferiyet okulu taşınmış ve adı (18 mart) okulu olarak değiştirilmiştir.

İlimiz iskân durumunu incelemek üzere gelen iskân müfettişi Seyfi Kırkgöz bataklığı ve bölgesini görerek bu bölge üzerinde yapılacak iskân işlerini tetkik etmiştir.

Almanyada

Tekaüde sevkedilen Generaller

Hepsi tanınmış askerler ve çoğu Kolordu Kumandanı...

Berlin, 10 (Hususî) — General fon Friçle beraber tekaüde sevkedilen 13 generalin isimleri neşrolunmuştur. Bunların birisi kara ordusundandır ve hepsi en aşağı kolordu kumandanıdır; altısı da hava generalidir.

Bu generallerin çoğu Almanyada çok tanınmış kimselerdir ve tekaüt edilmeleri büyük bir hayret uyandırmıştır.

Mareşal Göring ve Himmer

Listede okunan isimler arasında şunlar da vardır: Silâhlanmada fenni işler şefi General fon Lize, yeni tank, zırhlı otomobil mucidi general fon Lutz, süvari teşkilâtında ıslâhat yapmış olan general Klayst ve Pogrelli, Umumî Harpte Parisi döven meşhur "Büyük Berta,, topunun mucidi general Karlevski.

Hâdiseleri Daha İyi Anlamak İçin

Almanyadaki son hâdiseleri şu şekilde hulâsa edebiliriz:

Ordu Başkumandanı General fon Friç ve arkadaşları Roma - Berlin ve Berlin - Roma - Tokyo anlaşmalarının tatbikinde itidal gösterilmesine isteyordu. Çünkü İtalyan ordusu İspanyada ve Habeşistanda, Japon ordusu da Çinde harbetmekte idi.

Son zamanlarda da Japon, Alman tezahüratında General Friç'in hasta olduğu görülüyordu: Bu da, kendisinin, Alman — Japon dostluğa taraftar olmadığını ima etmektedir.

Buna mukabil General, Alman - Rus dostluğuna taraftardı. Eski Moskova - Berlin Rapallo" siyasetinin terkedilmesine müteessirdi.. Moskovada kurşuna dizilmiş olan Mareşal Tuhaçevski'nin General Friçle münasebatta bulunduğu şüphesi de vardır.

Almanyanın Fransaya karşı hareketine de General Friç aleyhtardır. 7 mart 1936 da, Renin işgaline itiraz etmişti.

Bundan başka, 4 senelik iktısadî plâna da muarızdı.

Diğer taraftan, ordu devlet işlerine karışmak isteyordu. Bu, eski Hohenzollern'lerin siyaseti idi.

27 kânunusanide de, Kayzer Vilhelmin yaş günü bu sene orduda büyük bir heyecanla kutlulanmıştır. Bugünlerde Berlinde ileri sürülen, Almanyada krallık kurmak için bir süikast hazırlandığı şayiası da buradan çıkmıştı. Hattâ, gizli polis teşkilâtı şefi Himlerin Hitlere, bu süikasti hazırlayanların ve memlekete imparator olarak Kayzerin oğlunu getirmek isteyenlerin bir listesini verdiği de söylenmektedir. Bu listenin başında da general Friçin ismi vardır.

General Friçin fikirleriyle birleşenler de vardı. Bunlar, iktisadî sahada doktor Şaht, haricî siyasette fon Noyrat ile Almanyanın Roma ve Tokyo sefirleri idi.

Fon Friçin rakiplerinden biri, evvelâ, fon Ribbentroptu. Fon Ribbentrop Roma - Berlin, Roma - Berlin ve Tokyo mihverlerine, Soyvet aleyhtarı siyasete hararetle taraftardı.

İkincisi, Göringdi. General Göring 4 senelik plânın derhal tatbikını ve İspanyada General Frankoya yardım edilmesini isteyordu.

Gizli teşkilât ve partinin askerî teşkilâtı reisi olan Himler de ordunun partiye tâbi olması arzusunda idi.

Bugünkü vaziyette, fon Friç ve arkadaşları vazifelerinden alınmış, yerlerine muarızları getirilmiştir.

Mareşal Blömberg ne yapıyor?

Almanyada kendisi hakkında gürültüler koparken mareşal Blömberg, İtalyada, karısiyle beraber bal ayı geçirmektedir.

Evvelce tesbit ettiği seyahat plânına göre seyahat eden Mareşal Blomberg, hâdise hakkında kimseye bir şey söylememekte, kendisiyle görüşmek isteyenlere, İtalyan polisleri vasıtasiyle:

"— Söyleyin ona, demektedir: Hiç kimsenin beni rahatsız etmesini istemiyorum. Rahat bıraksınlar beni. Burada hususî surette seyahat ediyorum. Şahsî sebepler dolayısiyle istifa etmiş bulunuyorum! Kim olursa olsun, kimseye söyleyecek başka bir şeyim yok!,,

BELEDİYE İŞLERİ

Sürp Agop mezarlığı

Belediye Sürpagop mezarlığının kaldırılmasına karar vermiş, alâkadarlara tebligat yapmıştır. On beş gün zarfında oradaki mezarlıklar kaldırılmazsa belediye tarafından başka bir yere nakillerine başlanacaktır.

Sürpagop mezarlığının yeri bir arsa haline getirilecek, burada sonradan bir park yapılacaktır.

Çapraz Kelime Bulmacası

Yeni bulmacamız

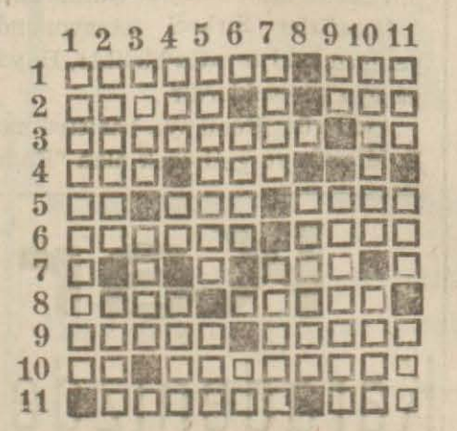

SOLDAN SAGA:

1 — Memleketimizin büyük bir parçası, karanlık, 2 — Arkasını bırakmamak, ihsas etmek. 3 — Bir şehrimizin ismi, et şişkinliği. 4 — Fransızca okumak, bir içki, 5 — İsim, vesaire, tatlı değil. 6 — Darilfünun emini, Reklâm. 7 — Lâkab. 8 — Hayat, ağacın küçüğü. 9 — Başı boş, aydınlık vasıtası. 10 — Şöhret, tütüncü. 11 — Bir şehrimizin yeni adı, bir nevi kayık.

YUKARIDAN AŞAGIYA:

1 — Darbımesel. 2 — Az bulunur, bir çiçek ismi. 3 — Hareket halinde su, cemiyet. 4 — Alt, köpek, istirham. 5 — Ses büyülten âlet, Rızanın son harfi eksik. 6 — Bir cins köpek, alfabemizin iki harfi. 7 — Tayyare, geçimsizlik. 8 — Alfabemizin iki harfi. 9 — Fransızca bir emir, muhtelif bilgili kitap. 10 — Bir şehir ismi, ne işle meşgul, 11 — Şehir, o hayvanın yuvası, eskiden mürekkep kurutmağa yarardı.

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	K	U	R	B	A	N	■	K	A	B	A
2	U	C	■	A	L	Â	K	A	D	A	R
3	M	■	A	S	A	Y	İ	Ş	■	T	A
4	B	A	R	E	M	■	R	■	Y	A	K
5	Â	L	■	N	■	A	■	■	İ	K	İ
6	R	İ	M	E	L	L	İ	■	L	■	■
7	A	N	A	T	O	L	F	R	A	N	Ş
8	■	T	■	■	M	İ	L	■	N	■	A
9	N	E	N	E	B	■	A	K	■	A	N
10	A	R	E	N	A	■	H	A	■	Y	Â
11	■	İ	M	■	R	A	■	L	Â	İ	N

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında	
Aylık	95	155	Krş.
3 aylık	260	425	„
6 aylık	475	820	„
Yıllık	900	1600	„

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abona kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Yeniden 5 abone yazan veya 5 abone birden yazılanlara, mekteplerle köy odalarına ayrıca tenzilât yapılır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

Şehir haberleri

Kırılmaz cam

Şoförlerin şikâyeti haklı bulunmuyor; ihtikâr yapılmaması için tetbir alındı

Otobüslere kırılmaz cam konulması mecburiyeti karşısında hiç bir otobüsçünün bu camları takmaması üzerine Belediye daimî encümenince bir karar verilmiş, şubat başından itibaren her hatta muayyen miktarda otobüs plâkalarının sökülerek cam takılması, bunlar geldikten sonra ayni sırayı takiben diğer otobüslerin de camlarının değiştirilmesi hususunda altıncı şube müdürlüğüne emir verilmişti.

Otobüsçüler bu emrin tatbikine geçilmesini müteakip altıncı şube müdürlüğüne, Belediyeye müracaat ederek piyasada kırılmaz cam bulunmadığını, bunu satan adamın ihtikâr yaptığını, bu yüzden kararın geri bırakılmasını istemişlerdi. Belediye tatbikine başlanan şeklin tehir edilmeyeceğini kendilerine tebliğ etmiştir. Nitekim Belediye tarafından yapılan incelemede piyasada kırılmaz cam bulunduğu ve metre murabbaının evvelce olduğu gibi yirmi liraya satıldığı, on sekiz otobüs camının değiştirildiğini tesbit etmiştir.

Dün Belediye mahafilinde yaptığımız tahkikate göre, otobüsçülerin dilekleri haksız görülmektedir. Şöyle ki:

Otobüslere kırılmaz cam takma mecburiyeti 931 senesinde tatbik mevkiine konulan talimatname ile konmuştur. Belediye iki sene evvel talimatnamenin bu maddesini tatbika geçmek istemiş, otobüsçülerle şoförler müracaat ederek kontenjan, gümrük resmi, cam yokluğunu sebep göstererek müteaddit defalar bu kararın tatbikini geri bıraktırmışlardır.

Fakat iki ay evvel mesele belediye daimî encümenine havale edilmiş, encümen piyasada kırılmaz cam getirip satanın bir kişi olduğunu tahkik ettirmiş, otobüs ve otomobilcilerin hariçten kırılmaz cam getirebilmeleri için iki aylık mühlet vermiştir. Encümenin bu kararı gazetelerle ilân edildiği gibi ayrıca otobüsçülere de haber verilmiştir.

Otobüsçüler bu resmî ilâna rağmen iki aylık mühlet zarfında camlarını değiştirmemişler, belediyenin bu yasağı yine geri bırakacağını tahmin etmişlerdir. Yasağın tatbikine başlanıp ta plâkalar sökülmeye başlanınca da piyasada cam olmadığı, ihtikâr yapıldığı şeklinde şikâvet ve müracaatlar başlamıştır. Belediyenin talimatname maddesini ansızın tatbik etmeyip iki aylık mühlet verişi, sırf otobüsçüleri ve otomobil sahiplerinin fazla para ödememeleri içindir.

Son zamanlarda piyasada üç ticarethanenin bu nevi cam sattığı anlaşılmıştır; belediye, ayrıca otomobil ve otomobil malzemesi acentelerinden bazı büyük firmalara müracaat ederek ellerinde bu nevi camdan stok bulunduğu takdirde bunların satışa arzını istemiştir. Cam fiyatlarının lüzumsuz yere arttırılmaması için lâzımgelen tedbirler alınmaktadır.

Diğer taraftan haber aldığımıza göre şehir meclisinin bayramdan sonraki ilk içtimaında bu mesele hakkında bir takrir verilecek. Bunun üzerine alâkadarlar vaziyeti tenvir edici şekilde izahat vereceklerdir

—o—

POLİSTE

İki yaralama

Kadıköyde İskele camii müezzini İsmailin oğlu 15 yaşında Kadri ile ayni yaşta Ahmet kavga etmişlerdir. Ahmet bıçakla Kadriyi sol böğründen yaralmış, kaçmıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmış, Ahmet biraz sonra yakalanmıştır.

Akbıyıkta Saraçhane sokağında oturan Ahmetle eniştesi Osman arasında bir nafaka yüzünden kavga çıkmış, Ahmet bıçakla eniştesini yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, Ahmet yakalanmıştır.

Bir amele başı parçalanarak öldü — Haydarpaşaya yanaşmış bulunan İngiliz bandıralı Adrip vapurundan Karabük fabrikası için tuğla çıkarılırken vapurun vinci ameleden Taşköprülü otuz yaşında Satılmış'ın başına isabet etmiş, zavallı amelenin başı parçalanarak hemen ölmüştür. Tahkikata Üsküdar müddeiumumî muavinlerinden Orhan elkoymuştur.

Tekerlek altında — Temizlik amelesinden Mustafanın sürdüğü çift beygirli arabanın hayvanları ürkmüş, Mustafa tekerlekler altına döşerek sol bacağı kırılmıştır. Mustafa Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

—o—

MÜTEFERRİK

Merhum Ali Ekrnmin kitapları

Mülga Darülfunun profesörlerinden kıymetli edib Ali Ekrem Bulayırın eşleri, büyük bir kadirşinaslık eseri olarak merhumun çok kıymetli kütüphanesinden 250 ciltlik bir kısmı Edebiyat Fakültesi kütüphanesine hediye etmişlerdir.

Vapur tarifeleri değişti

Bayram dolayısiyle Akay ve Şirketi Hayriye idareleri kış tarifesini değiştirmişlerdir.

Bugünden itibaren dört gün devam etmek üzere her iki idare kısa ve uzun hatlara ilâve birçok postalar koymuşlardır.

Üç kral ailesi matem tutuyor

Yunan Prensi Nikolânın vefatı münasebetiyle Balkan devletlerinde üç kral ailesi ve resmî makamlar matem tutmaktadır.

Vefat eden Prens Nikolâ, Yunan, Romen krallarının ve Yugoslav kral naibinin yakınlarındandır. Bu münasebetle, dün mezkûr devletlerin şehrimizdeki konsoloslukları yarı bayrak çekmişlerdir.

İKTİSADİ MAHAFİLDE

Para Borsasında

İstanbul borsasında dün birinci tertip Türk borcu tahvilleri 19 dan, ikinci tertip Türk borcu tahvilleri gene 19 dan muamele görmüş, Anadolu demiryolu ile Sivas ve Ergani tahvilleri üzerine hiç bir muamele olmamış, aslan çimento tahvilleri 13.10 dan satılmış, bir İngiliz lirasına Merkez Bankası tarafından 630 kuruş tesbit edilmiştir.

Dün Londra borsasından İstanbul borsasına gelen telgrafta bir İngiliz lirasının 152.71 den muamele gördüğü, doların 501.22 den, Türk borcunun da 339 satıldığı bildirilmiştir.

Basınbirliği balosu

Yarın akşrm Maksim salonlarında verilecek

Türkiye Basın Birliği İstanbul kurumunun balosu yarın akşam saat ondan itibaren Maksim salonlarında verilecektir.

Balonun mükemmeliyetini temin için Maksim ve Gardenbarın en iyi numaralarından başka şehir tiyatrosu artistlerinden bir heyet bu geceye mahsus sürprizler yapacaktır. Şehrimizde büyük bir muvaffakıyet kazanmış olan Greguvar grubu sırf bu balo için için hazırlanmış bazı numaralar gösterecek ve Ambasadörde çok beğenilen S. Atilla rövü heyeti de ufak eğlenceler tertip edecektir. Bu suretle gazeteciler ve davetlileri hoşça ve neşeli bir gece geçireceklerdir.

Fransa denizde italyadan geri kalmamak istiyor

Bunun için yeni tahsisat kabul edildi, otuzbeş-bin tonluk iki gemi daha yapılacak

Paris, 10 (A.A.) — Mebusan meclisi bahriye encümeni, ittifak ile bir takrir kabul etmiştir. Bu takrirde evvelâ hükûmetin süratle parlâmentoya bahriye için yeni ve kuvvetli bir kredi tahsisi için müracaat etmesi talep edilmekte, saniyen müstemlekelerde yeni üssü bahriler tesisi zarurî olduğu beyan olunmaktadır.

Bu takririn kabulünden evel Bahriye Nazırı B. Bertrand, ilk toplanacak olan nazırlar meclisinde 1936 tarihli bahrî program kısmından müstakil olarak 35 er bin ton hacminda iki yeni hattıharp gemisinin inşaat tezgâhlarına konulması için mezuniyet talep edeceğini bildirmiştir.

Nazır, inşaattaki teehhürlere, bilhassa "Richliv" ve "Jean Bert" gemilerinin insasında vukua getirilmiş olan teessüre teessüf etmekte olduğunu beyan etmiş ve bu inşaatın tacili zarurî olduğunu hatırlatarak aksi takdirde İtalyan filosunun yeni tonajının 1942 senesinde Fransız filosunun tonajından daha kuvvetli olacağını ve bu halin Fransız donanmasının Akdenizde yalnız başına zabıta vazifesini görmesine karşı bir mania teşkil edeceğini söylemiştir.

Tokyo, 10 (A.A.) — Japon bahriyesi namına söz söylemeğe salâhiyet tar olan Kontr Amiral Mota, Japonya hükûmetinin deniz inşaatı plânlarını ifşa etmek hususundaki azmini yeniden ehemmiyetle kaydetmiş, Japonyanın deniz programını neşretmeğe mecbur olmadığını tekrar ve bu bapta mutlâk bir sükût ihtiyar edilmesi lüzumunda ısrar eylemiştir. .

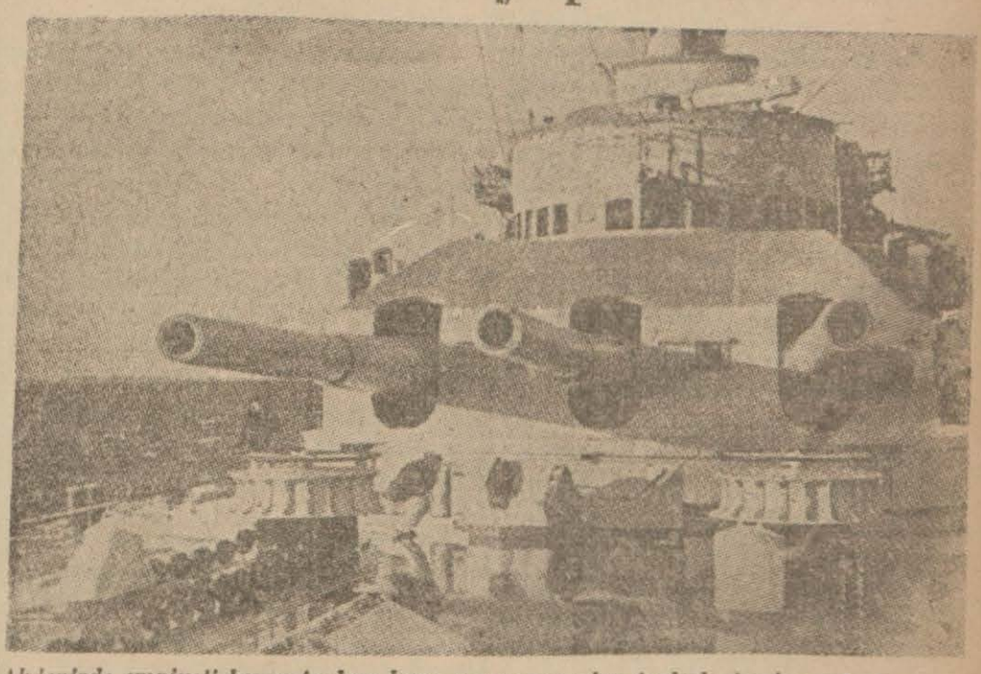

Akdenizde emniyeti bozan toplara karşı mu vazene yine toplarla temine çalışılıyor...

Kaza mı, cinayet mi

Dün Fatihte Haydar caddesinde bir evin bodrumundaki kuyusunda 10 yaşlarında bir çocuk cesedi bulunmuştur.

Yapılan tahkikat neticesinde bunun komşu evdeki 10 yaşlarında Mevlüt olduğu anlaşılmıştır. Mevlüt 10 gündenberi kaybolmuş bulunuyordu. Hâdiseye vaziyet için müddeiumumilik cesedin bodrum kuyusunda bulunmasını, ve çocuğun bodruma oynamak üzere giremiyeceğini gözönüne alarak, bunun bir cinayet eseri olmasından şüphe etmektedir.

Ceset adliye doktoru Salih Haşim tarafından muayene edilmiş, ve Salih Haşim'in gösterdiği lüzum üzerine morga kaldırılmıştır.

Denizbank

Bayram ertesi Ankarada bir toplantı yapılacak

Bayram ertesi Ankarada Denizbank idare meclisinin toplanması takarrür etmiştir. Bu münasebetle icap eden bütün hazırlıklar yapılmıştır.

Öğrendiğimize göre, toplantıda Denizbank için şimdiye kadar yapılmış bütün tetkikler gözden geçirilecek, ve hazırlanan işlerin derhal tatbikatına geçilmek üzere kararlar alınacaktır.

Dün İş Bankasında kendisini ziyaret eden bir muharririmize Bay Yusuf Ziya Öniş kısaca şunları söylemiştir:

"— Denibbank'a ait tetkiklerimin hemen hepsi sona ermiştir. Bundan sonra hazırladığımız projelerini tatbikatına geçeceğiz.

Yalnız bunların tatbikatına geçmezden evel idare meclisinde bir defa daha tetkik edilmesini lüzumlu gördük. İşte bu maksatla idare meclisi toplanacaktır. Ankaradan dönüşüme size bu iş hakkında daha fazla malûmat verebileceğimi sanırım."

Günün Filmi

Zengin olmak yolu

Amerikada mallarını maliyet fiyatına satarak zengin olan mağazalar varmış. Bunların zenginliği müşterilerin gönüllerinden kopan küçük hediyelerden toplanıyormuş...

Bu bir hikâyedir. Fakat hikâyenin istinat ettiği mantık hiç te yanlış değil. Zira büyük şehirlerde maliyet fiyatına zammedilecek az bir kâr, müşteri çok olursa, bir mağaza sahibini yalnız zengin değil, milyoner bile edebilir.

Bir dikkatsizliğin cezası

Mısır Kralı ekseriyeti Vefdist olan parlâmentoyu feshetti. Bu feshi mucip olan sebep Vefd partisinden olan 127 mebusun parlâmento binasında geceleyin gizlice toplanmaları imiş. Hükûmet toplantıyı haber almış. Toplanan mebusların ceplerinde rovelver bulunduğunu anlamış. Bir ihtilâl tehlikesi bulunduğuna hükmederek derhal genç Kral Faruk'a fesh iradesi çıkartmış...

Bu hâdiseden gazetelere bahseden Vefd partisi lideri Nahas Paşa silâh meselesine temas edince:

— Mebuslardan bazılarının ceplerinde elektrik fenerleri vardı. Bu fenerlerden biri biraz büyükçe imiş. Mebusun elbisesi altında bir rovelver gibi görünüyormuş. Silâh denilen şey işte budur!"

Demiş...

Ateş olmayan yerde duman bulunmaz, derler; fakat her görülen duman mutlâka ateş alâmeti olmayor, bazan elektrik fenerine delâlet ediyor. Ancak netice ikisinde de bir çıkıyor!

Bir günde dört senelik iş

Belediye reisi İstanbul belediye meclisine mezbaha resmi hakkında bir teklifte bulunmuştur. Bu teklife göre (1) Marttan itibaren diri olarak ayakta tartılacak hayvanlardan kilo başına yüz para resim alınacak. Kesilmiş olarak gelen hayvanların resmi kilo başına beş kuruştur. Baskül ile tartılmasına imkân olmayan hayvanlardan da et resmi gene beş kuruş alınacaktır. Bu teklif mecliste kabul edildiği surette etin fiyatı kilo başına dört kuruş ucuzlayacakmış.

Bu habere memnun olduk. Et resminin şimdiye kadar olduğu gibi hayvan başına değil, kilo başına alınacağına da ayrıca sevindik. Yalnız hayvan tartmak için üç, dört sene evvel getirilmiş olan ve bozuk olduğu söylenen basküllerin bu kadar zaman içinde düzeltilmesine imkân bulunamamıştı. Acaba bu defa hangi mahir ustanın eli ile ve bu kadar sürat ile tamir edildi diye düşündük. Bu sualin cevabını kendi kendimize bulamadık.

H...

Kar tipisi

Karadenizde şiddetle devam ediyor

Evvelki gün yağmağa başlıyan kadolayısile çıkan soğuk dün kısmen kırılmıştır. Fakat Karadenizdeki fırtına ve kar tipisi bütün şiddetile devam etmektedir.

Bu boradan yolda bulunan bir çok vapurlar büyük tehlikeler atlatmış, bir kısmı yollarına devam etmekte ısrar etmiş ise de bir kısmı en yakın limanlara sığınmışlardır.

AkSU VAPURU KARAYA OTURDU

Dün Karadenizden deniz yollarına ve deniz ticareti müdürlüğüne gönderilen bir telgrafta vaziyet bildirilmekte ve Aksu vapurunun kar tipisi dolayısile Sinop civarında İnceburnu yakınında Patyos mevkiinde karaya oturduğu bildirilmiştir. Vapur, içindeki yolucuyu kurtarmak için bir hayli çabalamış, bir kaç saat bu bocalamadan sonra kendini kurtarmış ve Sinobun 8 mil uzağında Ak limana iltica etmiştir. Yolcular bu hâdiseden sağ salim kurtulmuş, yalnız vapur ehemmiyetli bir yara almıştır.

Yolcular o civardan ilk geçen ve İstanbula gelen Karadeniz vapuruna aktarma edilmişlerdir. İstanbuldan da Cumhuriyet vapuru ayrıca gönderilmiştir. Bu vapur Karadenizden yolcuları alarak yollarına götürecektir.

Bir ihtiyatî tedbir olmak üzere de Türk gemi kurtarma şirketinin Hora tahlisiye gemisi gönderilmiştir. Hora tahlisiye gemisi, Aksu vapurunu beraberinde İstanbula getirecektir.

BİR KAYIK BATTI

Sadık reisin idaresinde bulunan Pazar motörü Beykoza giderken İstinye önünde Rizeli Kâzımın kömür kayığını motöre bağlamak istemiş, bu sırada kayık devrilerek batmıştır. Kâzımla diğer iki kişi kurtarılmıştır.

RASATHANENİN RAPORU

Rasathaneden aldığımız malûmata göre, dün Trakya ve Ege mıntakaları ile garp mıntakasında hava bulutlu, diğer mıntıkalarda kapalı ve yer yer karlı geçmiştir

İstanbulda ise dün hava bulutlu geçmiş, rüzgâr mütehavvil istikamette ve saniyede 4—6 metre süratle esmiştir.

ASRIN ÇOCUKLARI

Yazan: Ferenç Körmendi

Çeviren: Vahdet Gültekin

38

— II —

SAF HAYAT

Ondan sonra onlarla hep karışık, insana korku veren, yerinde durduramayan şeylerdi. Çocuğun işittiği bazı sözler, gördüğü bazı sahneler daha sonraları bazan rüyasına girmiş korkutmuş, yahut zihnini karıştırmış, ona tahammül edilmez bir hüzün veya sonsuz bir sevinç vermiştir.

Piyes devam ediyor. Şarkılar, karşılıklı konuşmalar, çalgı, hareket, sevmeler okşamalar, kavgalar kalabalık dolu, çok aydınlık büyük bir salonda karma karışık biribiri arkasından gelip gidiyor. Sonra küçük bir oda; içindeki küçük bir sehpanın üzerinde yalnız küçük bir kırmızı lâmba var. Sonra yine şarkı, yeni bir sükût devresi, annesi ile babası tekrar konuşuyorlar. Sonra yine tekrar çalgı çalıyorlar; yine Juliska, hep o Juliska ve nihayet, Balatonda ayın on dördünde etrafın aydınlandığı gibi gümüşlü bir mavi ışık arasında, eşkiya Juliskayı kollarının arasına alıyor, çocuk gibi kaldırıyor ve, kızın o sarı sarı uzun saçları aşağı doğru dökülürken onu aldığı gibi kaçırıyor. Bu sırada perde iniyor, orkestra yüksek perdeden bir şeyler çalıyor. Ahali bir alkış koparıyor ve kulakları sağır edecesine bağırıyor. Bu gürültü arasında Paulanın ağzından billûr bir çizgi halinde çıkan ince çığlığı babasiyle annesinden başka kimse duymayor, o yüksek sandalyesinden iki büklüm iğilerek nasıl aşağıya atladığını, kapıya doğru nasıl koşup kapının tokmağı yerindeki topuzu nasıl yakaladığını ve ne tarafa çevireceğini bilmeyerek kapıyı ağlayarak, bağırarak nasıl sarstığını da babası ile annesinden başka kimse görmemişti.

Babası ile annesi:

— A! Paula! Ne yapıyorsun! diyorlardı. Bak hele! Koskoca çocuksun, ahalinin önünde böyle ağlanır mı hiç! Bak herkes buraya bakıyor! Oynananlar sahi değildi ki, hepsi uydurma idi onların!

— Yalan! Yalan! Juliskayı aldı götürdü; bir daha göremiyeceğim onu!

— Yeter artık, Paula! Nedir bu halin! Hadi artık, sus bakayım. Seni bunun için mi getirdik tiyatroya?

— Aldı götürdü kızı, öldürecek?

— Ama oğlum, sahnede oynananların hepsi yalancıktandır, diyoruz sana.

— Öldürecek kızı, ben de bir daha..

— Susacak mısın, yoksa dayak yermisin?!

— Allah aşkına yapma, Laszlo!

— Sen karışma bakayım sen!

— Juliska! Öldürmesinler Juliskayı!

— Susacak mısın yumurcak!

— Deli mi oldun, yoksa? Bak nasıl kendinden geçmiş! Aman Allahım! Hasta olacak! Getirmez olaydım keşke tiyatroya! Sende de kabahat var ya, madem bilmiyordum ne piyes oynadığını...

— Hadi sus gidelim.

— Ama, Laszlo...

— Yeter artık dedim ya!

— Bak sana ben anlatayım yavrum.. .

— Yalan! Kızı aldı götürdü, öldürecek!

— Ama yavrum, aklını başına al biraz. Bütün bu olup bitenler sahnede oldu. Düşün bir kere...

— Yalan! Kızı aldı götürdü, öldürecek!

Bundan sonra ne olmuştu? Bilmiyordu. Annesi ile babası tiyatronun dar bir sokağa çıkan kapısında duruyorlar. Paula babasının kucağında tirtir titreyor; gözleri yaş içinde, yüzü şişmiş, kıpkırmızı olmuş, soluk soluğa nefes alıyor. Tiyatrodan çıkanlara onlara bakıyorlar. Sonra, başında tüylü siyah şapka, boynunda kürk, koyu renk elbiseli bir genç kadın çıkıyor. Yanında da koyu renk pardesülü genç bir adam var. Annesi o kadına doğru gidiyor, konuşuyor; adam şapkasını çıkarıyor; kadın heyecandan kendini tutamayor, bir çığlık atıyor.

Paulanın annesi bir şey söyleyince kadın gülümseyor, sonra memnun olarak yüksek sesle gülüyor. Nihayet babasının yanına geliyor ve, Juliskanın sesi ile:

— Bak bana, yavrum, diyor, Beni kimse alıp kaçırmadı, kimse öldürmedi. Sahnede olanlar hep yalancıktan şeylerdir. Ben bir kadın aktorum, biliyor musun? Büyü de anlarsın. Fakat şimdi de büyük bir çocuksun sen, öyle ağlamak, anneni babanı üzmek yakışmaz sana.

Ses Juliskanın sesi!

Paula, hayretle:

— Kim bu? diye soruyor.

Babası, gülümseyerek kadın aktora doğru bir bakarak:

— Tanımadın mı, diyor, Juliska işte!

Paula, içinden: "— Juliska mı imiş bu? diyor. Yalan söyleyorlar.,,

— Yalan! diyor. Juliska köylü kıyafetinde idi, saçları sarı idi...

Genç kadın yine o Juliskanın sesi ile gülüyor:

— Yavrucuğum, diyor, benim başka elbisem olmaz mı? Ben o köylü elbisesini yalnız sahnede giyerim... Annenin de tabii birçok elbisesi vardır, değil mi ya?

Paula: "— Öyle ya, diye düşünüyor, annemin de türlü türlü elbisesi var... Juliska yalan söylemez bana elbette.,, Fakat yine inadında inat:

— Hayır, diyor, Juliskayı aldı bir adam götürdü....

O zaman kadın daha yüksek bir kahkaha atıyor ve:

— Bereketversin takma saç takmadım, diyor. Gözünle gör de inanabari,

Bunları söyleyerek hemen şapkasını çıkardı, eliyle çocuğun gözüönünde o uzun sarı saçlarını çözdü... Hakikiğ Juliskanın hakikiğ saçları idi bunlar.. A! evet, hakikaten o Juliska işte bu kadın. Hele ses....

Kadın:

—İnandın mı artık? diye sordu.

Paula, kadının o uzun saçlarına bakarken, müphem bir şekilde:

— Evet... diye kekeledi.

— Madem inandın, hadi ağlama artık; gül bakayım!

Parmağı ile de çocuğun çenesine dokundu. Çocuk, sükûnet bulmuş ve memnun bir halde, güldü ve babasının kucağından o küçücük kollarını uzattı. Halinde öyle masum bir teslimiyeti vardı ki, kadın, gülümsedi, fakat şimdi bambaşka, garip bir tavırla gülümsemişti, çocuğun alnından öptü ve kendisini de yanaklarından öptürdü. Sonra, tekrar gülümseyerek, başını çocuğun kolları arasından çekti ve:

— İşte artık barıştık! dedi.

Sonra biraz tahaf tahaf etrafına bakındı. Çocuğun babası ile annesi de gülüyorlardı, fakat onların zoraki gülümsedikleri belli idi. Etraftan görenler de durmuşlar gülüyorlardı. Hepsinden fazla da genç kadının yanındaki o adam gülüyordu.

(Arkası var)

Yeni tayinler

Ankara, 9 (Telefonla) — Mahallî idareler umum müdürlüğü şube müdürmuavinliğine Hilmi Dağcı, şube müdürlüklerine de Hilmi Yurdakul ile Bahaeddin Koldaş tayin edilmişlerdir .

Açık bulunan Sinop defterdarlığına Bingöl defterdarı Hikmet Koç tayin edilmiştir.

İzmir posta müdürü Naim Güleç Kayseri müdürlüğüne, P. T. T. umum müdürlük muamelât müdürü Tevfik Dincel de İzmir müdürlüğüne tayin edilmiştir .

KURUNa abone oluzuz ve abone edinin

Beş milyonluk bir suistimal

Bir Yanyalı nasıl fazla emvai arazi almış

İzmir, 10 (Hususî) — Maliye Vekâletine yapılan bir ihbarda Yanyalı bir mübadilin memleketinde gayet az mal bıraktığı halde bir iki milyon altın liralık mal bıraktığına dair tefviz evrakı hazırlattığı ve bu evrakla muhtelif yerlerde beş milyon liralık emval ve arazi aldığı bildirilmiştir.

Bu işte bazı memurlar da beş milyonluk süiistimalle alâkalı görülmektedir. Maliye Vekâleti Yanyalıya verilen malların tesbit evrakının tetkik edilmesini İzmir defterdarlığına emretmiştir.

Yeni Neşriyat

Şekispirden hikâyeler

Büyük İngiliz edibi Vilyam Şekspirin belli başlı piyeslerinin mevzuları İngiliz muharrirlerinden Meri ve Çarls Lemp tarafından hikâye şeklinde kaleme alınmış ve bu eser İngiliz ve Amerikan fikir ve irfan âleminde büyük bir alâka ile karşılanmıştı; Şekspir gibi beynelmilel şöhretli büyük bir muharririn eserlerini Türk karilerine tanıtmaktaki büyük fayda ve lüzumu nazarı dikkate alan değerli muharrir arkadaşımız Nurettin Artam, Meri ve Çarls Lemp'in eserini pek temiz bir ifade ve büyük bir dikkatle türkçeye çevirmiş, bu eser geçen sene Ulus arkadaşımızda tefrika suretiyle neşredilmişti; Nurettin Artamın güzel tercümesi son günlerde kitap halinde bastırılıp çıkarılmıştır. Zarif bir kapak içinde ve temiz bir şekilde hazırlanmış olan eser, bütün lise ve üniversite talebesi ve umumiyetle edebiyat karileri için ehemmiyeti bir kazançtır; tavsiye ederiz.

Uyanış

Resimli Uyanış "Servetifünun" mecmuasının son sayısı son aylarda İstanbula gelen artistlerin resimleri, Prof. Akil Muhtarın bir portresi ve daha başka zengin resimlerle birlikte intişar etti. Bu sayıda Ahmet İhsan Tokgöz, İbrahim Hoyi, Gavsi Halit Ozansoy, Enis Bülent Yedek, Kerime Nadir, Muazzez Kaptanoğlu, Yaşar Sihay, Hulûsi Dosdoğru, Bürhan Arpad, A. Kemal Meram tarafından yazılmış yazılar, Rabindranat Tagordan çevrilen "Bahçevan" tefrikası bulunuyor. Ahmet İhsan Tokgöz makalesinde Prof. Akil Muhtara ait hatıralar nakledliyor, Enis Bülent Yedek, Yücel mecmuasına bir cevap veriyor. Ayrıca Haftanın içinden hâdiseler sayfası, sinema, resimli aktüalite v.s...

1 — Dünyanın en meşhur Polis Hafiyesi

Şerlok Holmes' in

En meraklı, heyecanlı müdhiş marecasını görmeğe hazırlanınız.

2 — Dikkat! Son havadis! Ekspres gazetesinin çok heyecanlı bir haberi SHERLOCK HOLMES'in pek meraklı macerası:

3 — BERRY KÖŞKÜNDE NELER OLUYOR?

4 — LOMBARD MÜZAYEDE SALONUNDA HEYECANLI BİR BASKIN.

5 — ZABITANIN BÜYÜK BİR MUVAFFAKIYETİ.

6 — EVRAKI NAKDİYENİN SAHTELİĞİ MEYDANA ÇIKARILIYOR.

7 — SON HABER (SHERLOCK HOLMES) TEVKİF EDİLDİ NİÇİN?

8 — Roman meraklıları ne kadar çok cinaî ve meraklı roman okumuş olsunlar hiç bir zaman SHERLOCK HOLMES'in meşhur maceralarını unutamazlar.

9 — Senelerden beri Dünyanın efkârı umumiyesini meşgul eden meşhur İngiliz hafiyesi SHERLOCK HOLMES Şehrimize geldi.

SHERLOCK HOLMES! meraklı heyecanlı büyük film yıldızları: HANS ALBERS, HEİNZ RÜHMANN, MARİELUİSE CLAUDİUS, HANSİ KNOTECK.

Arzu ile Kamber

Türkçe şarkılı, sözlü, nefis şark filmi

Bugün saat 11 matinesinden itibaren

TÜRK sinemasında

ÇAĞLAYAN'da

Bayram Münasebetile Büyük Sürprizler

Yeni ve zengin program

AMİRA CEMAL ve ZEYNEB ELSUDANI

tarafından yeni danslar ve yeni şarkılar. Ayrıca:

MUALLA ve arkadaşları

Seyircileri heyecana düşüren film

Yakan Buseler

Tino Roosi'nin Zaferi

Arada büyük fark var

Pertev Çocuk Pudrası: şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilememiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkibinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman, vücutlu, bazı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişikierine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

ONU DİĞER ADI *(TALK PUDRA)* ları ile karıştırmayınız.

Bugün MELEK Sinemasında

CHARLES BOYER tarafından harikulâde bir surette yaratılan senenin en güzel filmi..

BORA

Programa ilâve olarak İstanbul Senfonisi

Bugün **SARAY** Sinemasında

3 üncü ve en mükemmel TÜRKÇE SÖZLÜ ve ŞARKILI film olan

3 AHBAB ÇAVUŞLAR

Sinema harikasını takdim ediyor

Zengin mizanseni, eğlenceli mevzuu komik ve güzünçlü sahneleriyle LOREL HARDİ'nin en komik filmlerini bile unutturacaktır. Tekrar tekrar görmek isteyeceğiniz bir filmdir.

İLÂVETEN: FOX JURNAL dünya havadisleri.

İLK TÜRK GAZETECİ

NO. 34 YAZAN: Turan Aziz Beler

Holivudun arkasında fevkalâde güzel zümrüt gibi yeşil bir sıra dağlar vardır. Yıldızların ekserisi bu dağların ebedî bahar manzarası arasında bir kartal gibi yaşamaktadırlar.

Yıldızlarla stüdyo haricinde ve kendilerini tanımaksızın temas etmek pek müşküldür. Evin kapısında bekleyiniz nafile. Zili çalınız yine nafile. Her yıldızın kendisine mahsus basması vardır. Bunu söylemezseniz hizmetçi sizi bahçeye bile almaz; zaten elektrik düğmesine basmanız bile sizin yabancı olduğunuzu gösterir ve kimse size kapıyı açmaz.

Yıldızlarla tanışmak yolunda ilk günlerde ne kadar sıkıntı çektiğimi ben bilirim. Bu merak yüzünden bana birçok lâtifeler de yaptılar. Bir gün beni bir eve davet ettiler ve Marlen Ditrih'in buraya geleceğini; beni kendisine prezante edeceklerini söylediler. Artık heyecan içinde bekliyordum. Kapı çalındı ve Marlen Ditrihin sesi işitildi.

— Hallo Everbody Good Evening sizi beklettim ama kusura bakmayın. Kızımla biraz fazla meşgul oldum.

Yıldızı bir an evvel görmek için kapıya doğru fırlamıştım. Bir de ne göreyim iskemle üzerine konulmuş bir gramafon. Ses plâktan geliyormuş. Benimle alay etmek için bu oyunu yapmışlar. Vakıa sonra ben de onlardan intikam aldım ne ise.

ARTİSTLERLE TANIŞIYORUM

Fakat çok zaman geçmeden talihim bana yardım etti. Bir gün de yıldızların birçokları ile tanışmak fırsatını buldum. Buna da Türklüğüm sebep oldu. Yaşasın Türklük. Bakınız nasıl:

Holivudda Sunset bulvarındaki 6250 numarada Ticaret Odası vardır. Burası bütün yabancılara istedikleri malûmatı verir ve şehirde kaldıkları müddetçe kendilerine yardım eder. Los Ancelosun şehremini bana burayı ziyaret etmekliğimi söylemişti. Ben daima oraya gider malûmat alırdım. Reis Mister Bush ile tanışmıştım. Bir gün yine bir iş için kendisine müracaat ettiğim zaman bana Holivudda her salı günü verilen "kırklar,, ziyafetinde Türkiye hakkında bir nutuk söylemekliğimi teklif etti. Bu kırklar Holivudun en zengin adamlarıdır. Memnuniyetle bu arzuyu yerine getirmeğe hazır bulunduğumu söyledim. Ziyafet günü oraya gittim ve memleketim hakkında hazırladığım kısa bir nutku anlattım.

Yemekten sonra birçok kimseler bana kartlarını vererek evlerine davet ettiler. Amerikada herhangi bir fevkalâdelik hâdis olursa herkes caka satmak için o fevkalâdeliği kendisine mal etmek ister. Bunlar arasında yaşlı bir banger vardı. Beni davet ederken:

— Genç Türk, dedi, cumartesi akşamı benim evime gelirsen bak seni kaç tane yıldızla tanıştırırım.

Yüreğim hop etti. Teşekkürler ettim ve mutlaka geleceğimi söyledim. O da benim adresimi aldı ve otomobilini göndereceğini vaadeyledi.

Amerikada her şey para iledir. İnsanların bile kıymeti servetiyle tartılır. Başka şey tanımazlar. Para kazanmışsanız aptal da olsanız zekisiniz. paranız yoksa zekâvetiniz beş para etmez. Ben Holivud otelinde oturduğum için herkes beni paralı zannediyor ve Türk olduğumdan dolayı da benimle alâkadar oluyordu.

Artık içim içime sığmıyordu, aklım fikrim akşamki eğlencede tanışacağım yıldızlarda idi. Bu bir oyun olamazdı. İhtiyar banger benim yıldız tanımak merakımdan haberdar değildi ve böyle bir oyun yapmağı aklına getirmiyecek kadar ciddî bir şahsiyetti. Artık cumartesini inle çekiyordum. Nihayet o güne eriştik. Erkenden hazırlandım. Otelin holünde sabırsızlıkla intizara başladım. Kapıdaki çocuklardan biri bir otomobilin geldiğini söylediği zaman yerimden fırladım. Arabanın içinde genç bir kız oturuyordu. Beni görünce hayretler içinde kaldı:

— Türk olan siz misiniz? Ben sizi başka tülü tasavvur ederdim.

— Nasıl tasavvur ederdiniz Mis, pederiniz beni size nasıl tarif etti.

— İri yarı, göbekli, kara gözlü, siyah saçlı, iri kaşlı ve sarıklı. Fakat durunuz; size kendimi tanıtayım. Ben Mister Page'in kızıyım.

Kendisini tanıdığımdan, ve onun Türkler hakkındaki telâkkisini değiştirdiğimden dolayı memnun olduğumu söyledim. Ve yanına atladım. Amerikada ekseriyetle şoför yoktur. Ailede herkes otomobil kullanır. .

Evin, merkeze 7 mil mesafede Holivudun en kibar semti olan Beverley Hills'de olduğunu kartta görmüştüm. Pek şuh ve neşeli bir kız olan şoförümle, bu mesafeyi tatlı tatlı konuşarak pek çobuk katettik. Bangerin karısı bizi bahçede karşıladı. Salonu geçtik; belki daha vakıt vardı. Tavlaya oturduk. O zaman Amerikada müthiş bir tavla merakı herkesi sarmıştı. Bayanlar saati beş dolara tavla dersi alıyorlardı. Yalnız tavlalar gürültü yapmamak için tahta yerine sert mukavadan yapılmakta idi. Bangerin evindeki tavla Şam işi sedefli bir tavla idi. 300 dolara almış.

Mükellef bir yemek yedik, birçok lâtifeler edildi. Benim bir Türk olduğuma bir türlü inanmak istememişler ama iyi tavla oynamaklığımdan hakiki Türk olduğumu anlamışlar. Banger ve karısı çok iyi insanlardı. Kızları da hakikaten pek sevimli ve neşeli bir yavrucuktu.

Buradaki sosyetenin her ay bir partysi - eğlencesi - varmış. Ben de o party'ye tesadüf etmişim. Partynin ne demek olduğunu sonraları daha iyi anlayacaksınız.

Beverly Hill'de oturan aileler Holivudun ve Amerikanın en zengin ve kibar sınıfına mensupturlar. Milyonerler de kışları şarktan garba geldikleri zaman buradaki köşklerde geçirirler. Evlerde hizmetçi, aşçı, uşak gibi, Amerikanın başka taraflarında görülmeyen, Lux'ler vardır.

İşte ben bu party'de ilk defa olarak erkek ve kadın yıldızlarla görüşüyordum. İlk dakikaların heyecanından ve biraz kafayı çektikten sonra onların da bizim gibi alelâde insanlardan başka bir şey olmadıklarını meydana çıktı. O akşam sinemanın birkaç kralını da tanıdım. Bangerin karısı ve kızı bana çok yardım ettiler. Hem beni onlarla tanıştırdılar; hem de onlara evlerinde bir Türk bulunduğunu öğrettiler.

Ben de ilk defa olarak Amerikada bu kadar zengin bir muhit içinde bulunuyordum. Burada servet, güzellik, mücevherat, her şey toplanmıştı. İçlerinde benden yüz binlerce defa zengin olmayanları yoktu.

Şampanya, viski, likörler, kokteyller mütemadiyen beyaz fraklı garsonlar tarafından dağıtılıyordu. Böyle bir ziyafet 10 bin ile 20000 dolar arasındadır. Bu ziyafetler Amerikada pek meşhurdur. Buralarda büyük işler görülür. Büyük dalaveralar çevrilir. Güzel ve kurnaz bir kız işte böyle bir party'de bir rejisörü yakalayıp kendisini ona sevdirebilir. Sonra da stüdyoda bir randevu alabilir. Velhasıl buralarda her şey imkân dahilindedir.

Holivud kodamanları ile ancak böyle partilerde tanışılabilir... Ben de işte Türklüğüm sayesinde bu talihe de kabule mazhar olmuştum.

(Arkası var.)

Osmanoflar

Tefrikamız bugün konamamıştır; özür dileriz.

* Emniyet işleri umum müdür muavini B. İzzettin birkaç gün kalmak üzere şehrimize gelmiştir.

* Hususi bir cemiyet tarafından Antalyada bir Türk kolleji kurulmasına karar verilmiştir.

BORSA

10 - 2 - 938

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır

PARALAR

• Frank	82	• Mark	29,50
• Dolar	126	• Zloti	22,—
• Liret	106	• Pengo	25,—
• Belçika Fr.	84	• Ley	14 —
• Drahmi	22	• Dinar	52,—
• İsviçre Fr.	580,	Yen	—
• Leva	23	• Kron İsveç	32 —
• Florin	70.	• Sterlin	631—
• Kron Çek.	82,	• Altın	— —
• Şilin Avus	23	• Banknot	— —
Pezeta	—		

ÇEKLER

• Paris	24,24	• Madrid	13 65
• Nevyork	0,7945	• Berlin	1,97
• Milano	15,1063	• Varşova	4,19
• Brüksel	4,69	• Budapeşte	3,9830
• Atina	86,7460	• Bükreş	105,3750
• Cenevre	3 43	• Belgrad	34,2460
• Sofya	63,4920	• Yokohama	2,7263
• Amsterdam	1 4233	• Stokholm	3,0794
• Prag	22,6125	• Londra	630,—
• Viyana	4,20	• Moskova	23,73

ESHAM

İş Bankası	9 80	Şir. Hayriy	—
Anadolu	23 75	Çimento	12 95
Reji	1 60	Merkez Bank	7 50

stikrazlar — **tahviller**

• 1933 T.Bor. I		Elektrik	—
• • • II	18 975	Tramvay	—
• • • II	19	Rıhtım	—
• • • III	985	• Anadolu I	40 65
• Ergeni İstik.	9850	Anadolu II	40 65
S. Erzurum	95—	Anadolu III	39 80
• İstik.Dahili	98	Mümessil A	40 05

Zahire Borsası

10 - 2 - 938

	Kr.	Pa.	Kr	Pa
Buğday yumuşak	6	2	6	2,5
Arpa yemlik	4	17,5	—	—
Arpa Anadol	4	5	4	6
Mısır beyaz	4	14,5	—	—
Mısır sarı	4	17,5	4	32,5
Yulaf	4	10	—	—
Keten tohumu	13	10	—	—
Kendir tohumu	12	10	—	—
Nohut	6	30	—	—
Tiftik	119	—	—	—
Yapak Anadol	47	—	—	—

Gelen			Giden		
Buğday	110	Ton	Nohut	32	Ton
Arpa	30	»	K. fındık	7	»
B. peynir	78,5	»	Mercimek	8	»
Razmol	54	»	İç fındık	28	»
Fasulye	22	»	Kaşar	1	»

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

DIRAM:

BAYRAM GÜNLERİNE MAHSUS MATİNELER: 12 - 2 - 938 Cumartesi akşamı saat 28,30 da. Gündüz saat 15,30 da; 13 - 2 - 938 pazar akşamı saat 20,30 da. Gündüz saat 15,30 da; 14 - 2 - 938 pazartesi akşamı saat 20,30 da. Gündüz saat 15,30 da: (SÜRTÜK) 3 perde. Yazan: Mahmut Yesari.

KOMEDİ:

12 - 2 - 938 Cumartesi günü akşamı saat 20,30 da, gündüz saat 15,30 da; 13 - 2 - 938 Pazar günü akşamı saat 20,30 da, gündüz saat 15,30 da; 14 - 2 - 938 Pazartesi günü akşamı saat 20,30 da, gündüz saat 15,30 da: (SÖZÜN KISASI) komedi 4 perde. Yazan: Von Schenthan. Türkçesi S. Moray.

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Pazartesi: (Kadıköy - Süreyya). Salı: (Bakırköy). Çarşamba: (Üsküdar) sinemalarında: *(Cehennem)* Piyes 3 perde Ayrıca 1 perde vodvil

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Pazartesi: (Kadıköy - Süreyya). Salı: (Bakırköy). Çarşamba: (Üsküdar) sinemalarında: *(Cehennem)* Piyes 3 perde Ayrıca 1 perde vodvil

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
8.30	Antalya	Mudanya
19	Seyyar	Karabiga
10	Sadıkzade	Mersin
	GELECEK VAPURLAR	
12	Karadeniz	Karadeniz
16.15	Kocaeli	İzmir
6.30	Mersin	Bandırma
6	Seyyar	Karabiga

SPOR

Millî küme maçları

Bu Pazar Istanbul, Izmir, Ankarada başlayacak

Millî küme müsabakalarının bu seneki ilk karşılaşmaları memleketimizin üç şehrinde de bu pazar günü başlayacaktır.

Ankarada: Muhafızgücü ile Harbiye, İzmirde; Üçok ile Alsancak çarpışırken şehrimizde de Galatasaray - Beşiktaş, Güneş - Fener müsabakaları yapılacaktır.

Bu dört klübümüzün murahhasları dün öğleden sonra federasyon reisi - nin başkanlığı altında toplanmışlar ve saha işleriyle hakem meselesini görüşmüşlerdir.

Pazar günkü son maçı yapacak olan Fenerbahçe — Güneş karşılaşması için Adnan Akın hakem olarak intihap olunmuştur.

Saat ikide başlayacak olan bu ilk müsabakada Galatasaray ve Beşiktaş takımları maçında hakemliğin kimin tarafından yapılacağı henüz malûm değildir.

Bugünkü toplantıda murahhaslar bir türlü anlaşamadıkları için hakemi federasyon reisi bizzat tayin edecektir.

—o—

Millî futbol takımımız

Romen, Yunan, Yugoslavlarla maç yapacak

Türkiye fudbol federasyonu komşu milletlerin fedarcsyonuna müracaat ederek Millî takımımızın önümüzdeki haziran ayı içinde Rumen, Yunan ve Yugoslav millî fudbol ekipleri ile çarpışması için bir teklif yapmış ve müracaat kabul edilmiştir.

Hazırlanan proğrama göre ilk maç 12 haziranda Yugoslavya ile ikinci maç 19 haziranda Romanya ile üçüncü maç da 26 haziranda Yunanistan ile yapılacak ve bu karşılaşmalar Ankarada icra edilecektir.

—o—

Gayri federelerden

Pera takımı Ankaraya gidiyor

Ankaradan bildirildiğine göre, şehrimizin gayri federe takımlarının en kuvvetlilerinden olan Pera takımı bayramda Demirçankaya ve Güneşle iki maç yapmak üzere Ankaraya gidecektir.

Maçlar cumartesi ve pazar günleri şehir stadında oynanacaktır.

—o—

Güreş teşvik müsabakaları geri bırakıldı

T. K.S. İstanbulbölgesi güreş ajanlığından:

1 — 13-2-938 gününde başliyacak olan güreş teşvik müsabakaları bayram dolayısiyle 20. 2. 938 tarihine bırakılmıştır.

2 — Müsabakalar 20. ve 27. 2. 938 6 ve 13. 3. 938 pazar günleri olmak üzere dört gün devam edecektir.

3 — 20 ve 27. 3. 938 tarihlerinde yapıcak olan müsabakalar Kasımpaşa 6 ve 13. 3. 938 tarihlerinde yapılacak olan müsabakalar Süleymaniye klüpleri salonlarında yapılacaktır.

4 — Müsabakalara tam saat 1 de başlanacaktır.

5 — Tartılar müsabaka yapılacak salonlarda ayni günde yapılacaktır. Güreşçilerin tam vaktinde bulunmaları önemle tebliğ olunur.

—o—

Bayramlaşma.

İstanbulspor Klübü Başkanlığından

Klübümüz azasının bayramlaşması bayramın ikinci cumartesi günü saat 10 — 1 arasında klüp lokalinde yapılacağından sayın azanın o gün klübe gelmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Anadolu yakası Atlıspor klübü reisliğinden:

11-2-938 cuma günü saat 14 de Kurban bayramı kutlulanacağından arzu eden arkadaşların gelmesi rica olunur.

—o—

Barıtgücü Kızıltoprak karşılaşıyor

Kadıköy Halkevi, Kızıltoprak, spor kolu Başkanlığının davetini kabul eden Barutgücü; bayramın dördüncü gününe rastlayan 14—2—937 pazartesi günü Fener stadında A takımları ile saat 15 de ve B takımları ile saat 13 de karşılaşacaktır.

—o—

Jimnastik birlikleri yedinci maçı

Finlandiyanın büyük jimnastik bayramı gelecek 16 - 19 haziranda yapılacak, bu bayramdan sonra, 20 - 27 haziranda, Helsinkiden, 2.5 saatlik tren yolu mesafesinde bulunan Vierumaelledeki Finlandiya Spor Enstitüsünde bir kamp kurulup, bu kampa şimal memleketleri - nin en iyi jimnastlar iştirak edeceklerdir. Finlandiya ve diğer Şimal memleketlerinin jimnastik çalışmalarını daha yakından tetkik etmek isteyen, erkek kadın, bütün memleketlerin jimnastları bu kampa davetlidir.

aÇlışmalar bilhassa Finlandiyalı muallimler idaresinde yapılacak o- ayni zamanda muhtelif gösterişler lan fiili idmanlardan ibaret olup, vs. yapılacak ve terbiyei bedeniye hakkında filmler gösterilecektir.

—o—

Galatasaraylıların bir tavzihi

Galatasaray Spor Klübü idare heyeti başkanlığından:

Galatasaray yüksek mürakaba heyetinin 5 şubat 938 tarihliiçtimaında baş vazifeler için namzed gösterildiği sıra da isimleri geçmiş olan Abidin Daver, Cevdet, Suat Hayri, Selim Rağıp gibi gibi zevatın itizar etmeleri üzerine ilen de kendilerine müracaat hakkı muhafaza edilmesi kaydının bu arkadaşları yedek aza intihap edildikleri şeklinde tefsire uğradığı anlaşıldığından kendilerinin bu nam ile seçilmiş olmadıklarını tavzihan bildiririz.

Galatasaray klübünün aile ziyafeti

Her sene olduğu gibi bu sene de bayramın ikinci gününe tesadüf eden cumartesi günü akşamı Galatasaray Spor klübü tarafından Tokatliyan salonların da bir aile ziyafeti tertip edilmiştir.

Kısa Haberler

* Denizbank Umum Müdür Muavini Harun, deniz yolları fen heyeti reisi Sırrı Almanyaya gitmişlerdir. Gerek Bay Harun, gerekse Bay Sırrı orada inşa edilen gemilerimizi gözden geçireceklerdir.

* Deniz nakliye müesseselerinin tarifelerini tesbit eden komisyon toplanarak Haliç tarifelerini bu sene için aynen bırakmış, Şirketi Hayriye tarifeelrinde esaslı değişiklik yapmamıştır. Yalnız, yedi yaşını bitirmiş olan çocukların yarım bilet almalarına, sivil zabitlerin gene zabit bileti alabilmelerine karar verilmiştir.

* Şehrimize gelen Merkez Bankası umum müdürü Selâhattin Çam, on beş gün sonra Londraya gidecektir. Bayramdan sonra Ankaraya dönüp ondan sonra Londraya hareket edecektir.

* Gümrük idaresi antrepolardan birine getirilen ve müddeti geçirildiği halde çekilmeyen bin kiloluk muzun yedi yüz kilosunu Darüşşafakaya göndermiştir.

SON HABERLER

Japon gemileri kaleler önünde

Bahriye askerleri bi · ingiliz üssülharekesinin civarına çıktılar

Kanton, 10 (A.A.) — Üç Japon harp gemisi,bu gün Boccatigris kalesini ağır surette bombardıman etmişlerdir. Kalaler, mukabelede bulunmuştur.

Muharebe, yarım saat devam etmiş, müteakiben Japon harp gemileri Kanton mansabına doğru yola koyulmuşlardır.

Her gün yapılmakta olan bombardımanlar, bir tepenin yamaçlarında olan ve görülemeyecek bir şekle sokulmuş bulunan bu kalelerin nehirden ve havadan görülmesi kabil olmadığından bunları fazla hasara uğratmamıştır.

Hopey tehlikede

Şanghay, 10 (A.A.) — Yakında büyük bir taarruz yapmak maksadile Honay'ın şimalinde ve Hopey'in cenubunda mütemadiyen Japon kıtaatının gelmesi bu taarruza hedef teşkil etmesinden korkulan Hankoyda büyük endişe doğurmuştur.

Tehlikenin hakikileşmesi takdirin de bütün hükûmet bürolarının Çungking'e nakli için hararetli hazırlıklar yapılmaktadır.

İngiliz topraklarına çıktılar

Hongkong, 10 (A.A.) — Resmî membalardan öğrenildiğine göre Japon bahriyelileri, geçen hafta başında, İngilizler tarafından yaz üssülharekesi olarak kullanılmakta olan Liukungtac adası karşısında ki Veyhayvey'de karaya çıkmışlardır.

İngiliz memurları derbal protesto etmişler ve karaya çıkarılan gurup geri alınmıştır.

Japonyada seferberlik kanunu

Tokyo, 10 — Hükûmet, millî seferberlik kanun lâyihasının kabulü için mebusan ve ayan grupları nezdinde teşebbüslerde bulunmakta ve onları bu kanunun lüzumuna ikanaa çalışmaktadır.

Balkan antantı

(Üstyanı 1 incide)

sonra misafirler hususî otomobillerle Ankarapalas oteline gidecekler ve kendilerine tahsis edilen dairelerde bir müddet, istirahattan sonra 11.45 ile 13 arasında Başvekilimizi, Hariciye vekilimizi ve Büyük Millet Meclisi reisini, ziyaret edecekler ve bu ziyaretler kendilerine iade olunacaktır.

Misafir Başvekiller ve Romanya hariciye nazırı öğle yemeğini kendi sefarethanelerinde hususî olarak yiyeceklerdir.

15.30 da Balkan Antantı azaları hariciye vekâletinde içtima edecekler ve saat 18 de içtimaa nihayet verilecektir.

20.30 da Hariciye vekilimiz tarafından hariciye köşkünde misafirler şerefine bir akşam yemeği verilecek ve yemeğin nihayetinde doktor Rüştü Aras hoşgeldiniz nutkunu söyleyecek ve nazırlar mukabele edeceklerdir.

17 Şubat Perşembe

Saat 10 dan 12.45 e kadar Balkan konseyi azaları hariciye Vekâletinde müzakerelere devam edeceklerdir. 13.30 da Başvekil Celâl Bayar ve refikası tarafından Ankarapalasta misafirler şerefine bir öğle yemeği verilecektir.

Öğleden sonra 15.30 dan 18 e kadar Balkan konsevi müzakeresine devam olunacak ve 20.30 da Ankarapalasta hususî bir akşam yemeği verilecektir.

18 Şubat Cuma

Saat 10 dan 12.45 e kadar müzakerelere devam olunacak ve 12.30 da Dahiliye vekili ve parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya tarafından Anadolu klübünde misafirler şerefine bir öğle yemeği verilecektir. Saat 15.30 dan 18 e kadar yine müzakerelere devam edilecek ve 20.30 da Yunan, Romanya ve Yugoslav elçileri tarafından misafirler şerefine Ankarapalasta müşterek bir akşam yemeği verilecektir.

19 Şubat Cumartesi

Saat 10 dan itibaren 12.45 e kadar müzakerelere devam edilecek, öğle yemeği hususî olarak Ankarapalasta yenilecektir.

Öğleden sonra misafirler şehirde bir gezinti yapacaklardır.

Yunan ve Yugoslav Başvekil Ve Hariciye Nazırları ile Romanya Hariciye Nazırı

Ankarada bulundukları muddet zarfında Riyaseticumhur defterine yazılacaklar ve Reisicumhur Atatürk tarafından kabul edileceklerdir.

Misafirler 19 şubat cumartesi günü saat 20.30 da hususî trenle İstanbula hareket edecekler ve 20 şubat pazartesi günü saat 11 de Haydarpaşada bulunacaklardır.

Nazırlar Demiryolları idaresinin rıhtımına çıkacaklar ve oradan Perapalas oteline gideceklerdir. O gün saat 13.30 da misafirlere İstanbul vali ve belediye reisi tarafından Pera - palasta bir öğle yemeği verilecektir.

Misafirler İstanbulda hükûmetimizin misafiri olarak kalacaklar ve arzu ettikleri müddet memleketimizde kalacaklardır.

Düğün gecesi 36 kişi yandı

Belgrad, 10 (A.A.) — Lretnizada bir düğün esnasında yeni evlilerin ve davetlilerin toplandığı binada birdenbire yangın çıkmış ve 36 kişi yanarak ölmüştür. Bunların içinde güveyi ile ailesi de vardırr. Fena halde yanan gelinin hayatından ümit kesilmiş gibidir. Bu yangının bir kıskançlık meselesi olduğu zannediliyor .

Başvekil izmit ve Gölcükte

(Üstyanı: 1 incide.)

Celâl Bayar, refakatinde Hariciye Vekili B. Tevfik Rüştü Aras olduğu halde, bugün Gölcüğe gelmişler ve İzmit valisi B. Hâmit Oskay, Amiral Şükür Okan, Amiral Mehmet Ali, Gölcük kaymakamı ve komutanlar ve kalabalık bir halk tarafından karşılanmıştır.

Başvekil Gölcükte ,'Yavuz" harp gemimizi ziyaret etmiş, havuz, tersane ve askerî fabrikaları gezmiştir. "Yavuz" da B. Celâl Bayar şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Başvekil B. Celâl Bayar ve Hariciye Vekilimiz saat 17 de "Hızırreis" ganbotu ile İzmite gelmişlerdir. İzmitte kendisini binlerce halk karşılamış ve askerî müzika ile selâm resmi yapılmıştır.

B. Celâl Bayar, doğruca kâğıt fabrikasına gitmiş, ikinci kâğıt ve sellüloz fabrikalarımızı gezmiş, inşaat plânını tetkik etmiştir. Başvekil kağıt fabrikası müdürü B. Mehmet Ali Kâğıtçı, fabrikanın inşaat ve faaliyeti hakkında izahat vermiştir. B. Celâl Bayar, fabrikanın her tarafını gezmiş ve verilen izahati derin bir alâka ile dinlemiştir.

Akşam, Başvekil şerefine İzmit Valisi B. Hâmit Oskay tarafından bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Hariciye Vekili Dr. Aras, amiral ve komutanlar ve ileri gelen zevat bulunmuşlardır.

Başvekil ve Hariciye Vekili, gece saat 21,30 da trene bağlanan hususî bir vagonla Ankaraya hareket etmişlerdir. Kendileri vali ve komutanlar ve büyük bir kalabalık tarafından uğurlanmıştır.

Dahiliye Vekili Ankarada

Ankara, 10 (Telefonla) — Dün İstanbuldan hareket eden Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya bu sabah şehrimize gelmiştir.

İktısat vekili izmire gidiyor

İzmir, 10 (Hususî) — İktısat Vekili B. Şakir Kesebir pazar günü şehrimize gelerek tetkiklerde bulunacaktır. Bu tetkiklerin bilhassa İzmirin ihracat maddeleri, incir ve üzüm kooperatifleri üzerinde yapılacağı tahmin edilmektedir.

Profesör Yansen Ankarada

Ankara, 10 (Telefonla) — Profesör Yansen şehir plânını tetkik etmek üzere şehrimize gelmiştir. Burada bir hafta kadar kaldıktan sonra Mersin, Malâtya ve Antep plânlarını hazırlamak üzere bu vilâyetlere gidecektir.

Söylendiğine göre, profesör Yansenin bu vilâyetlerden başka daha bazı vilâyetlerin de plânları hazırlaması için teklifler yapılmıştır.

Ocağa düşen 120 lik ihtiyar

İzmir, 10 (Hususi) — Bozdoğan nahiyesindeki 120 yaşında Fatma ana memleketimizin en ihtiyarlarından biri idi. Fakat, bu asırlık kadın bugün bir kaza neticesinde ölmüştür:

Fatma ana evinde ocağa düşmüş ve yanmıştır. İhtiyar kadının çığlıklarına etraftan yetişenler kendisini kaldırmışlar, fakat hayatını kurtaramamışlardır. İhtiyar kadın aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür.

Bir Diğeri....

Şehrimizde de buna benzeyen bir hâdise olmuş, 80 yaşlarında bir ihtiyar, evinden çıkan yangında kalmış, kurtulamıyarak yanmıştır.

Pera kulübünün Ankarada yapacağı maçlar

Ankara, 10 (Telefonla) — Pera fudbol takımı bayramda iki maç yapmak üzere şehrimize gelecektir.

Pera klübü cumartesi günü Demir Çankaya takımı ile, Pazartesi günü de Güneşle karşılaşacaktır .

Danimarka ile yapılan ticaret protokolu

Ankara, 10 (Telefonla) — Hariciye vekâleti umumî kâtip yardımcısı birinci sınıf orta elçi Nenih Batı ile Danmarka maslahatgüzarı tarafından imzalanan ve Danimarkalı ihracatçılara ait Cumhuriyet Merkez bankasında bloke edilmiş bulunan mebaliğin tasfiyesine dair protokol İcra Vekilleri heyetince tasdik edilmiştir.

Buna göre, bu protokolün imzası tarihinden evvel Türkiyeye idhal edilmiş olan Danimarka menşeli emtia bedelleri Türk lirası olarak Danimarka millî bankası namına Cumhuriyet Merkez bankası nezdindeki hususî bir hesaba yatırılacaktır.

Birikecek mebaliğ bu protokol ahkâmına göre tediyat yapılıncıya kadar Danimarkadaki hak sahipleri lehine bloke olarak kalacaktır.

Hukukta tahsil müddeti

Ankara, 9 (Telefonla) — Bazı gazetelerde İstanbul Hukuk Fakültesinde tedrisatın üç seneye indirileceği düşünüldüğü ve bu hususiaki tetkikat için Ankarada toplantılar yapıldığı yazılmıştı.

Aldığımız malûmata göre bu haberler asılsızdır.

Birikmiş kıdem zamları

öğretmenler Bakanlığa müracaat edecekler

İlkokul öğretmenlerinin birikmiş kıdem zamlarının verilmesi etrafında son günlerde yapılan neşriyat üzerine alâkadarlar tedbir almağa başlamışlardır.

Kültür Direktörlüğü bir tezkere ile kıdem zammı işi hakkında vilâyete yeni bir müracaatta bulunmuştur. Diğer taraftan öğrenmenler arasından ayrılan bir heyet bu mesele hakkında bazı dileklerde bulunmak üzere Başbakan Celâl Bayar'ı ziyarete karar vermişlerdir.

Heyet ayni zamanda verilmeyen mesken bedellerinin verilmesi için de Başbakandan dilekte bulunacaklardır.

Çocuk bahçelerinde çalışan öğretmenlerin ücreti

Yaz tatilinde açılan çocuk bahçelerinde çalışan öğretmenlere verilecek ücret tesbit edilerek bayram ertesinden itibaren tediyesine başlanacaktır. Bu işe tahsis edilen para 1060 liradır. Kamptan para alacak öğretmenler şunlardır: İstanbul 55 inci okuldan Ali Rıza, 33 üncü okuldan Mahir, 61 inci okuldan Sıdıka, 20 nci okuldan Muzaffer, 61 inci okuldan Müzeyyen, 61 inci okuldan Dürdane, 27 den Tevfik, 15 den Seniha, 65 inci okuldan Hasan Basri 20 den Hikmet, 27 den Lûtfiye, 27 den Can, Kadıköy 2 den Muammer, 10 dan Nimet, Üsküdar 19 dan Ülviye, 19 dan Avni, 19 uncu okuldan Bedia, 30 dan Azize, 30 dan Meziyet, 23 den Mahmut, 20 den Vasfi, 48 Seniha, 48 Nazime, Kartal merkez okulundan Meserret, Beşiktaş 34 den Hüsnü, 46 dan Nuri, 30 dan Şevki, İstanbul 27 den Rauf, Beyoğlu 1 inci okul başöğretmeni Sabit, 2 nci okul öğretmeni, 3 üncüden Adalet, Zehra, 9 dan Muhlis, 48 den Sezai, 9 dan Mahir.

Bir öğretmen kafilesi Uludağa gitti

Kurban bayramı tatilinden istifade ederek bir öğretmen kafilesi Uludağda kayak sporları yapmak üzere dün akşam Bursaya gitmişlerdir. Kafile 30 kişiliktir. Heyete İspekter Muvaffak Uyanık rehberlik etmektedir.

Okullar tatil

Kurban bayramı münasebetile bugünden itibaren pazartesi akşamına kadar bütün okullar tatildir.

Derslere Salı sabahı başlanacaktır.

Günlük RADYO Programı

11 — Şubat — 938 Cuma

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 15 Yugoslavya — Şişli futbol maçı Taksim stadından naklen. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Çocuk terbiyesi: Ali Kâmil Akyüz. 1930 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19,55 Borsa haberleri. 20 Mustafa ve arkadaşiarı tarafından Türk mdsikisi ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapç söylev. 20,45 Byan Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,50 Orkestra: 1 — Glinka: Rouslan et Ludmila ouverture. 2 — Kalman: Çardasfürstin potpourri. 3 — Staub: Gonchite. 4 — Chapelier: Legende Creole. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

12 — Şubat — 938 Cumartesi

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 13,30 Muhtelif plânk neşriyatı. 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19,30 Konferans: Selim Sırrı Tarcan (Japonyada çocuk terbiyesi). 19,55 Borsa haberleri. 20 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Klâsik Türk musikisi: Okuyan Nuri Halil, keman Reşat, kemençe Kemal Niyazi, tanbur Dürrü Turan, kanun Vecihe, nısfiye Selâhattin Candan, ut Sedat, ut Cevdet Kozan, kemençe Fahire, tanbur Refik Şemsettin. 21,50 Orkestra: 1 — Sent - Saens: Samson et Dalila. 2 — Herman: Hommage: Valse. 3 — Drigo: La foret enchantee. 4 — Tschaikowsky: Danse arabe. 5 — Tosti: Romance. 22,45 Ajans haberleri. 23 Opera ve operet, sololar, plâkla. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

Mihverler arasında rekabet

(Üstyanı 1 inci sayıfada)

herkes bunların Berlin - Roma mihveri ile Londra - Paris mihveri arasındaki münasebetler bakımından bir tesir yapıp yapmayacağını düşünmüştü. Fakat hâdiseler henüz tamamiyle inkişaf etmemiş olduğundan bu yolda hüküm vermekte istical etmek doğru olmayacağı kanaatine varılmıştı. Şimdi İngiltere kralı ile kraliçesinin Paris seyahatine ait programın ilânı tarzı gösteriyor ki Orta Avrupa mihveri ile Garbî Avrupa mihveri arasındaki rakabet vaziyetinde yeni bir değişiklik yoktur. Yakın bir istikbalde böyle bir değişikliğin olmasını beklemek de doğru değildir.

ASIM US

Almanyada isyanmı çıktı

(Üstyanı 1 inci sayıfada)

Pariste de şayia var

Paris, 10 (A.A.) — Almanyanın dahilî vaziyeti hakkında Pariste de bütün gün heyecanlı ve muhtelif şayialar dolaşmıştır.

Salâhiyettar mahafilde bu şayiaları teyit edecek hiç bir malûmat yoktur.

Berlin tekzip ediyor

Berlin, 10 (A.A.) — Almanyada karışıklıklar, isyanlar çıktığına dair bugün bazı ecnebi memleketlerde Avrupa efkârı umumiyesini endişeye sevketmek için bir takım haberler çıkarılmıştır. Bu budalaca şayiaların tamamiyle asılsız ve baştan başa uydurma olduğunu söylemeğe bile lüzum yoktur.

Hudutlar kapatıldı

Viyana, 10 (A.A.) — Almanya bugün öğleden sonra Alman - Avusturya hududunu tamamiyle kapamıştır.

Bu hâdise çok heyecanlı rivayetlere yol açmıştır. Fakat bu rivayetleri salâhiyettar kaynaklardan kontrol etmek imkânı hasıl olamamıştır.

Verviers (Belçika), 10 (A.A.) — Almanlar hudut karakollarını takviye ettiklerinden Belçika postalarında bir misli artırılmıştır.

Almanların bu tedbire Almanyadan nizamsız hiç bir kimsenin Belçikaya geçememesi için tevessül ettikleri zannolunmaktadır.

İsviçreye Girmek İsteyen Alman Generalleri

Bern, 10 (A.A.) — İsviçre Telgraf ajansı, bildiriyor:

Salâhiyettar federal makamatı ile bale memurları, Bale'e birtakım Alman general ve zabitlerinin gelmiş ve İsviçrede ikamet müsaadesi almak için federal meclisine müracaat etmiş olduklarına dair olan haber hakkında malûmatları olmadığını söylemektedirler.

Kayzerin Oğlu İtalyaya Gitmiş

Berlin, 10 (A.A.) — Emin bir menbaadan öğrenildiğine göre eski Alman veliahtinin İtalya seyahati birkaç haftadanberi takarrür etmişti.

Eski Alman veliahti, Kufstein' da Avusturya hududunu pasaportsuz olarak geçmiştir. Sebep olarak pasaportun bir hizmetçi tarafından unutulmuş olduğu ileri sürülmüştür.

Pasaportun bilâhara eski veliahta gönderilmiş olduğu ve kendisinin iki hafta sonra Berline dönmek niyetinde bulunduğu ilâve edilmektedir.

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRIN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen (BAYER) markasına dikkat ediniz.

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli 302 lira 79 kuruş olan İstanbul tebhirhanesinin tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka Fen işleri müdürlüğünden alacakları Fen ehliyet vesikasile 22 lira 71 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 1—3—938 salı günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (818))

Senelik muhammen kirası 90 lira olan Eyüpte Nişanca mahallesinde Sarısamur Rumi Mehmetpaşa mektebi 938 veya 939 ve 940 seneleri Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 6 lira 75 kuruşluk ilk teminat mektup veya makbuzu ile 1 - 3 - 938 Salı günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (819)

Üsküdarda Düzbalı mahallesinin Şair Ruhi sokağında 55 No. lı evin tam köşesinde ve sokak üzerindeki arsa içinde ağzı açık kuyunun mahzurlu görüldüğü ve sahibinin de ikametgâhı malûm olmadığı verilen rapordan anlaşılmakta olduğundan ilân tarihinden itibaren nihayet bir hafta zarfında kapatılması aksi takdirde ahkâmı cezaiye kanununun 4 üncü maddesine tevfikan muamele ifa kılınacağı tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (B.) (820)

Nakil vasıtalarının fren ayar ve muayenelerinde lüzumu olan bir tane frenmetre cihazı açık eksiltmeye konulmuştur. Buna 3700 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 277 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 25 - 2 - 938 cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (817)

Ankara caddesinde kiralık dükkân

Vakit yurdunun altında (ölen Fransız kitapçısının) yeri ve arkadaki depoları kiralıktır.

Birleştirilmek suretiyle 150 metre murabbalık bir mesaha elde edilebilir. İsteyenlerin Vakit yurdu idare memuruna müracaatleri.

Nafıa Vekâletinden:

Aşağıda cetvelde parti ve miktarları yazılı cem'an 126455 adet normal kayın traversi avans verilmek üzere tediye maddesi tadil edilmiş olan şartnamesi dahilinde yeniden 3 partide 28 - 2 - 938 pazartesi günü saat 15 ten itibaren ayrı ayrı eksiltmesi yapılmak üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme Ankarada Vekâlet Malzeme Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır. Her partiye ait eksiltme şartnamesi ve teferrüatı cetvelde hizalarında yazılı bedel mukabilinde Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden alınabilir. İsteklilerin her parti için ayrı ayrı tanzim edecekleri teklif mektuplarını cetvelde hizalarında gösterilen muvakkat teminat ve talimatnamesine göre Vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte 28 Şubat 938 pazartesi günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

Partiler	miktarı Normal travers	Muhammen bedel	Muvakkat teminat	Şartname bedeli Lira Kr.	
I	61 901	216653.50	12082.68	10.83	Bolu vilâyeti Düzce kazası Girişkuzu ormanından.
II	9 289	27867.00	2090.03	1.39	Bolu vilâyeti Düzce kazasındaki Kokurdan ormanından.
III	55 265	175190.05	10009.50	8.76	Bolu vilâyeti Akçakoca kazasındaki Orhandağı ormanından.

Bu eksiltmeye hususî orman sahipleri de girebilirler. (363) (782)

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR
Umumî cerrahî ve sinir, dimağ estetik cerrahisi mütehassısı
Paris Tıb Fakültesi S. asistanı, erkek, kadın ameliyatları, dimağ estetik "yüz, meme, karın buruşukluğu ve gençlik ameliyatı". (Nasaiye ve doğum mütehassısı.)
Muayene sabahları 8 den 10 a kadar
Meccanen
Öğleden sonra ücretlidir. Tel. 44086
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli han.

Doktor Hafız Ce al
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

J. E. GARİH
ECZAHANESİ
Her nevi reçeteler, Sıhhî levazımat ve ıtrıyat.
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 419
Yerli Mallar Pazarı karşısında
Pazar dö Bebe sırasında

Dr. Ihsan Sami
öksürük şurubu
Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek te sirli ilâçtır. Her eczanede ve eczadepolarında bulunur.

1938 Matbuat Almanağı ÇIKTI!

Kütüphanenizin en güzel eseridir.
1937 yılının tarihi, en meşhur muharrirlerin makaleleri — Gündelik, haftalık, aylık gazete ve mecmualarda isimlerini gördüğünüz bütün muharrirlerin resimleri, istatistikler, — faydalı bilgiler.

Fiyatı 50 Kuruştur

Bütün kitapçılarda arayınız
Toptan satış yeri: İstanbul BASIN KURUMU — Taksim.

DOKTOR
Kemal Özsan
Operatör - Üroloğ
Galata - Karaköy - Abdullah ef. lokantası karşısında Galiçi Han
Hergün 15 den 20 ye kadar
Telefon: 41235

3 günde Yeni ve cazip güzellikte Bir ten

Buruşukluklardan kurtulmağı ve daha genç ve güzel görünmeği seversiniz değil mi? Açık beyaz taze ve bir genç kız tenine malik olmak istersiniz değil mi? Evet dersiniz, bu basit güzellik tedbirini tecrübe ediniz. Her akşam, yatmazdan evvel pembe renkteki TOKALON kremini kullanınız. Bu kremin terkibinde Viyana Üniversite Profesörü Dr. Stejskalin cazib keşfi olan ve büyük bir itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihsal ve "BİOCEL" tabir edilen müceyreleri canlandıran yeni cevher, mevcuttur. Bu cevher siz uyurken, cildinizi besler ve gençleştirir. İlk tatbikından itibaren ertesi sabah, cildinizin ne kadar tazeleşmiş ve gençleşmiş olduğunu göreceksiniz.

Hastanelerde 60 . 70 yaşlarındaki kadınlara yapılan tecrübelerde 6 hafta nihayetinde buruşuklukların tamamen zail olduğu görülmüştür.

Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki TOKALON kremini kullanınız. Terkibinde taze krema ve tasfiye edilmiş zeytinyağı mevcut olup bu unsurlarla, mesamata nüfuz ile derinliklerde gizlenmiş ve hiç bir sabunun ihraç edemediği gayri saf maddeleri harice atarlar. Siyah benler hemen kaybolurlar. Terkibindeki kuvvetlendirici ve beyazlatıcı krymetli unsurlar ise, açık mesamatı kapatır ve üç gün zarfında en çirkin ve en sert bir cildi beyazlatıp yumuşatır. 45 . 50 yaşlarındaki kadınlara bile bir genç kızın tazeliğini ve yumuşaklığını verdiği teminatlıdır. Hemen bu günden bir tüb veya bir vazo TOKALON kremi almız ve tarif edildiği veçhile kullanınız. Neticesinden son derece memnun kalacaksınız

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İzmir Fuarındaki inhisarlar pavyonunun vaziyetin icabına göre her iki veya üç senede bir, yenilenmesi tekarrür etmiştir. Bunun için bu sene bir müsabaka açılacaktır.

Müsabaka Şartları:

1. — Müsabakaya iştirak edenler yapacakları planı muhtevi kapalı zarfı ikinci bir zarf içerisine isim ve adreslerini muhtevi bir kartla koyup nihayet 1 Mart 938 tarihine kadar neşriyat şubesine vermiş olacaklardır.

2. — Plânlar isimleri bilâhara bildirilecek bir Jüri Heyeti tarafından tetkik edilecektir.

Müsabakada kazananlardan birinciye 300 Lira
" " ikinciye 100 "
mükâfat verilecektir.

3. — Yapılacak pavyonun azamî bedeli 15,000 liradır.

4. — Pavyon, cephesi 18.40 olan 24×18.40 m. eb'adındaki arsa üzerine kurulacaktır.

5. — Verilecek plânın mikyası 100/1 olacaktır.

Gönderilecek olanlar: Zemin, maktalar, dahilî fasat etüdü "renkli olacak,, cepheleri muhtevi olacaktır.

A — Pavyon dahili:

1. — Hem içerde hem de dışardan satış yapılabilecek tarzda bir satış yeri. "Burada tütün, tuz ve kapalı şişe içki satılacaktır.,, İşbu satış yerinin tozdan, topraktan mahfuz ve mamulâtın çalınma tehlikesine karşı masun olmasına itina edilecektir.

2. — Bu satış yerine yakın ve elverişli bir yerde muamelâtın stok edilmesi için bir depo yapılacak.

3. — Münasip yerlere vestiyer ve birkaç tuvalet yapılacaktır.

4. — Çatının üzerine veya münasip bir yerde kâfi derecede masa konabilecek ve ayakta içilecek bir içki barı yapılacaktır.

5. — 5 × 6 m. eb'adında bir sigara imalâthanesi kurulacaktır.

B. — Tezyinat:

1. — Bir Atatürk köşesi.
2. — 6 vitrin yapılacaktır.

A — Yaprak tütün.
B — Sigara.
C — Tuz.
D — İçki.
E — Barut.
F — Mağaza vitrini nümunesi

C — Grafikler:

1. — İçki satışı.
2. — Tütün satışı.
3. — Tuz satışı.
4. — İnhisarların köylüye yardımı "Tütün, incir ve üzüm mübayaası noktasından köylüye yapılan yardımı gösterir grafiktir."

D. — Panolar:

1. — Türkiye haritası "4×2 eb'adında harita hazırdır.
2. — Barut satışını gösterir bir panonun esquisse'i yapılacaktır.

Bu panolar için kullanılacak malzemenin intihabı mimarın takdirine bırakılmıştır. Ancak bunlarda endirek ışık, niyon, müteharrik levha ve ziyalar tercih olunur.

E. — Maket:

1,5 × 2 × 25 eb'adındaki Cibali fabrikası maketi hazırdır.

F. — Otomatik şarap fıskiyesi "Fontaine lumineuse" bu fıskıyedir.

Fazla tafsilât için Neşriyat Şubesine müracaat edilmesi. (813)

ÜZEİR GARİH
SABIK DEVLET DEMİRYOLLARI
DİŞTABİBİ
Diş muayenehanesinde sabahtan öğleye 2 den 8 e kadar kabul eder.
Beyoğlu İstiklâl caddesi Tokatlıyan sırasında. Kapısı Mektep sokak Hamdi Bey han birinci kat.
Tel: 21721

İstanbul 3 cü İcra Memurluğuna

Paraya çevrilmesi karar verilen Singer dikiş makinesi ayna ve saire 15—2—938 tarihine tesadüf eden salı günü saat 9 buçukta Beyoğlunun İstiklâl caddesinde 185 sayılı fotoğrafçı dükkânının üstünde birinci açık arttırması yapılacak ve kıymetinin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırmanın 17—2—938 perşembe günü ayni mahal ve saatta yapılacağı ilân olunur. (24591)

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy — Köprübaş Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade Han telefon: 22740

Mersin Cuma postası

Yalnız bu sefere mahsus olmak üzere 11 Şubat 938 Cuma günü Mersin postasını yapacak "Sadıkzade" vapuru Galata rıhtımından saat 17 de kalkacaktır.

İzmire Pazar sabahı varacaktır. (783)

X 9 un Maceraları

Büyük bir cild halinde. Yalnız resimlerden ibaret. İçindeki küçük konuşmalarla hiç yorulmadan X 9 un harikulâde maceralarını takip etmiş olursunuz.

X 9 u

sizin gibi çocuklarınız da çok sever.

Bu onların ayni zamanda eğlenceli bir okuma kitabı da olur.

Fiyatı 30 kuruştur

Çocuklarınızı teşvik ediniz. Haftalıklarından ayıracakları küçük yekûnlarla bu küçük rakamı kısa bir zamanda elde ederek

X 9 un

maceraları kitabından birer tane edinmelidirler.

Müracaat yeri

Ankara caddesi VAKIT kütüphanesi

DOKTOR
Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız. Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Göz hekimi
Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

Meccani muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar Ortaköy Taşbasamak Palangada 25 numarada Doktor Mümtaz Gürsoy fakirleri parasız muayene eder.

Bayram geldi

Likör aldınız mı

Misafirlerinizi ağırlamak için en mükemmel ikramın

Inhisar Likörleri

Olduğunu

UNUTMAYINIZ!

Memleketimizin en nefis meyvalarından yapılan, Çilek, Ahudu. du, Vişne, Portakal, Mandarin, Kayısı, Nane likörlerini

Tercih ediniz

KOKTEYL

Yapıyor musunuz?

En iyi Kokteyl'leri İNHİSAR LİKÖRLERİ ile yapabileceğiniz gibi bunları sade soda ve gazozla karıştırıpta

İÇEBİLİRSİNİZ HER YERDE

İnhisar Likörlerini ARAYINIZ

ilânlarınız için yalnız **20335 No.** telefon ediniz

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Müteveffa Bodos Sakalakcı oğlu varisleri Madam Katına Yuvan, Niko vekili avukat Ali Semih tarafından Beyoğlu Aynalıçeşme caddesi No. 36 da Leonidas Piçkopulos aleyhine ikame olunan alacak davasında: Vaki ilânen tebliğata rağmen Mahkemeye gelmeyen müddealeyh Leonidas Piçkopulos hakkında ittihaz olunan gıyap kararının ilânen tebliğine ve talikatın 15—3—938 tarih ve saat 14 de talikine karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (24592)

Sahibi: ASIM US
Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

Haftanın Resimleri

Mısır Kralı Majeste Faruk ile evlenen Mısır Kraliçesi Feride'nin ana ve baba sı...

Çin — Japon harbinin sakat bıraktığı Çinliler.

İtalyanlar Habeşistanda imar hareketlerine devam ediyorlar. Resimde Demi'de açılan bir banka görülüyor..

Bir tayyare ve laboratuvar halinde kullanan telsiz tayyaresi..

İspanyanın Taragona limanında Franko tayyareleri tarafından bombardıman edilen İngiliz bandralı Torpento vapuruna düşen bombalardan biri...

KURUN İLÂVESİ

No. 109

Naşit Jübilesi unutuldu mu?

Dün bir yıl önce yapılmış bir vaadi hatırladım. Bu vaad ne devlet tarafından dünyaya bildirilmiş bir teahhüddür ne de hükûmet tarafından millete verilmiş bir söz.

Size, bir dostumun aşk ve sevda maceralarından bahsetmek niyetinde olmadığımda sanmayınız. Hayır, Allaha çok şükür, bu nevi maceraların can damarı olan tatlı vaadlerden birile bugünlerde herhangi bir dostumun burnuna halka takılmış değildir.

Ben sadece bir artistimize yapılmış olan bir vaadı hatırladım.

Hatırladım ve elem duydum. Zira bu vaadle o artistin ne masum bir heyecana tutulmuş olduğunu iyi bilenlerdenim.

Aktör Naşidin jübilesinden bahsetmek istiyorum.

Görünüşte Türkiyenin en büyük halk artisti ve hakikatte (inkişaf) imkânlarını ve fırsatlarını bulamamış büyük bir komediyen olan Naşid hiç kimseye baş vurup:

— Yahu; ben bu kadara yıllık artistim, Bana da bir jübile yapsanıza...

Demiş değildir.

onu takdir edenler beğenenler, sanat hayatına devamlı feragatli ve sarsılmaz bağlılığını bilenler -sanki sözleşmişler gibi- bir gün hep birden Naşidi hatırlamışlar ve kendi kendilerine söylemişlerdi:

— Şehir tiyatrosu her yıl artistleinden birinin kocayışını kutlular. O artistin hayatı ve sanat hayatı etrafında neşriyat yapılır. Bir merasim proğramı hazırlanır. Belediye işin başına geçer; programın tat bikini himayesi altına alır ve günün birinde İstanbulun muhtelif kültür müesseselerinin, tiyatro truplarının, ediplerinin iştirakiyle debdebeli bir jübile yapılır.

Şehir tiyatrosunun artistlerine belediye tarafından ve bizzat şehir tiyatrosu tarafından gösterilen bu alâka ancak takdirlerimizi celbedebilir. Bunlar güzel nümunelerdir. Fakat, bu güzel nümuneleri gördükten sonra Naşid gibi çok yüksek bir artisti umumî bir takdire muhatap tutmamak büyük bir hata olmaz mı?

Bir müddet sonra güzel sanat muhitlermizdeki bu konuşmalar gazetelere intikal etmiş ve büyük halk artistimizin adı etrafında dikkatli neşriyat yapılmıştı. Büyük bir itina ile kaydetmeliyiz ki, bu neşriyat alâkadar makamların anî dikkatını celbetmiş, büyük bir hassasiyet göstermiş Naşid için bir jübile yapılması ne resmî ve ne hususî hiç bir itiraz ile karşılamamıştır. Ve günün birinde İstanbul belediyesinin bu jübileyi himayesi altına alacağı okunmuştu. Hattâ jübile proğramının bazı esasları da kulaktan kulağa ulaşmıştır. Şöyle ki:

1 — Jübilenin büyük merasimi şehir tiyatrosunda yapılacak.

2 — Merasime şehir namına Muhiddin

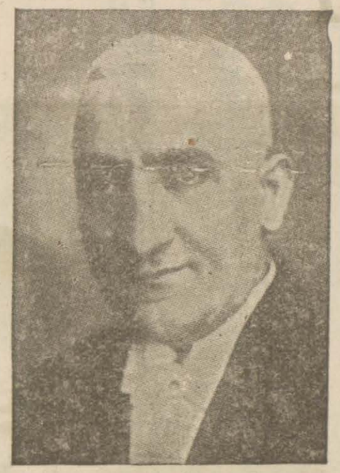

Sanatkâr Naşit

Yazan:

Nizamettin Nazif

Üstündağ reislik edecek;

3— Şehir tiyatrosu artistleri ve diğer sahne müesseselerimizin artistleri Naşid gecesinin sanat nümayişlerine iştirak edeceklerdir.

4 — Gazeteler o gün Naşidin sanat hayatından bahsedecekler.

5 — Radyo Naşidin hayatı ve sanatı etrafında neşriyat yapacak,

6 — Halk artistimize şehir nmına bir madalya verilecek.

İlâh...

Naşid çok mütevazi bir adamdır. Gürültüden daima çekinir. O günler de öyle mahçup, öyle utangaç bir hal almıştı ki... Adı etrafında dönen şayialardan, sanat etrafında toplanan umumî alâkadan nı duyduğunu bütün ısrarlarıma rağmen kendisinden öğrenememiştim. Fakat, hiç şüphesiz çok sevmişti. Hangi artıst beğenilmekten, hatırlanmktan haz etmez.

Sonra günün birinde jübilenin yapılacağı tarihin tesbit edildiğini de duymuştuk:

Nisanın son haftasında bir pazartesi gecesi.

Şehir tiyatrosunun tatil mevsimine girdiği bir zamana tesadüf eden bu geceninüstünden bir seneye yakın bir zaman geçmiş bulunuyor. Hani jübile?

Hani vaadlar?

Hani gazetlerin neşriyatı? Kültür müesseselerimizin alâkası?

Radyoda Naşid için bir konferans verildiğini duydunuz mu?

Hepsi unutuldu.

* * *

Celâl Bayar hükûmet proğramında güzel sanat ve fikir âlemi etrafındaki düşüncelerini bildirdikten sonra, kültür bakanlığından sahne artistlerimize cemiyette verilecek şerefli mevki üzerinde bazı şeyler çıtlattı.

Faraza bunlara kıymetlerine göre, devlet artisti büyük artist, halk artisti ve saire gibi muhtelif unvanlar verileceğinden bahsedildi.

Bu güzel fikrin bir an evvel tatbik mevkiine konulmasını temenni ederken şunu hatırlatmak isteriz:

Türk sahnesinde az büyük artist yoktur. Fakat, halktan böyle bir unvan almış tek artist vardır.

Naşid.

Halkın artistine, Türk sahnesinin büyük dürüst artistine, İstanbulun ve memleketin her sınıf halkına sahneyi sevdirmiş ve tiyatro manasını öğretmiş olan bir artiste yaptığımız vaadi tutmalıyız.

Nizameddin Nazif

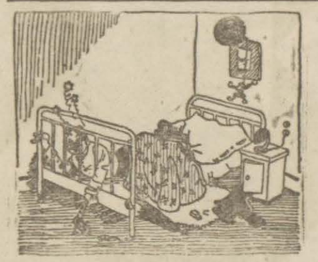

(Sarhoş kendi kendine) — Ne yaptım da acaba beni hapishaneye attılar?..

YALNIZLIK

Boşluğu dolduran düşüncemle beraber
Buz tutan gözlerim ümitle parıldar...
Kırık aynalarda hatıran gülümser,
Eriyen güneşte kömür kokusu var.

Sinsi çamurlarla koştukça bu dere:
Böcekler toprağı, zaman hayatı yer
İstekle dalarım ağlayan seslere,
Gemiler yabancı bir diyara gider.

İsmail Safa Esgin

Karikatür

Balayı seyahatinde:
— Şimdi Bernilen Parise geçiyoruz..

— Bazı zaman oluyor ki kocamın pek aptal şey olduğunu anlayorum...
— O halde seninle evlenmek istediği zaman anlamaman lâzımdı....

— Size bir kadın buldum... Son derece zengin ve elli yaşında.
— Çok genç! Beklesin seksen yaşına gelince evlenirim...

— Sizi kucaklamak istesem acaba ne yaparsınız, diye merak ediyorum.
— Merak ediyorsanız şimdiye kadar bir tecrübe edeydiniz...

Avrupa ve Amerikada kadınlar, bilhassa İngilizler vücut güzelliklerini sıf spora medyundurlar. İngilterede spor yapmayan bir tek kadın yoktur. Yukarki resim geçenlerde Londrada yapılan genç kızlar atletizm müsabakasında çekilmiştir.

Zara Leander

Son günlerde kendisinden en çok bahsettiren yıldız, bilhassa sesi itibariyle de nazardikkati çeken Zara Leander Garbonun memleketi olan İsveçte doğmuştur. İFimlerinde sıcak bir hakikat ve tabii bir edaya malik olan yıldız ilk defa sahnede oynamıştır. Bugün Almanyada arka arkaya çevirdiği birçok filmlerin hepsinde ayrı ayrı bir canlılık gösteriyor.

Resmi yanlış tanınan suçlu kadın

Son zamanlarda Fransada işlenen esrarengiz cinayetlerdenbiri de gizli polis memuruReis'in öldürülmesi idi.

İsviçreli olan bu adamın öldürülmesi hakkında Brüksel hükûmeti tahkikat yapmış ve Fransada tutulan Lidya Grosovski isminde bir rus kadınının muhakeme etmek için, mevkuf olarak gönderilmesini istemişti.

Bu kadın tevkif edilmiş, fakat bir müddet sonra kefalete bağlanarak serbest bırakılmıştı. Şimdi de kaçmış bulunuyor.Lâkin kadının kaçması tamamiyle polisin hatası yüzünden olmuştur.

Lidya Grosovski diye gazetelerde çıkan ve herkesin gördüğü resim meğer onun resmi değilmiş, başka bir kadınınmış. Kendisini başka bir çehre ile tanıyan poils Lidyanın ellerini kollarını sallıya sallıya gitmesine seyirci kalmıştır.

Sönmeyen yıldız

Con Krovford ilk parladığı günden itibaren hakiki hayatında gösterdiği yeni canlılığı muhafaza eden müstesna yıldızlardan biri oldu. Belki de bu müstesna vaziyet, çevireceği filmler de doğrudan doğruya kendinin müessir olmasından ileri geliyor. Çünkü Con Krovforda bir iki yıldız gibi rejisörlerin işareti altında değildir.

Hayatı itibariyle birçok aşk felâketlerine uğrayan Krovford bir iki senedir mesut olduğunu da söyleyor. Bilindiği üzere genç yıldız Fransot Tonla evlenmiş ve güzel bir yuva kurmuştur.

Resimde yeni çevirdiği filmlerden birisinde görülüyor.

* Büyük komik sanatkâr Fernandel meşhur olacağını hiç bilmeyormuş. Hatıralarını anlatırken diyor ki:

— Hayatın çok garip cilveleri var. Şimdi otuz dört yaşındayım. Yirmi altı yaşına kadar, hayatımın sonu ne olacağını düşünmedim. Biliyorsunuz ki ben, sanata dokuz yaşında başladım.

" Geceleri, hususile yazın, büyük kardeşimle beraber konserlerde şarkı söylemiye gidiyordum. O, on iki yaşında idi. Bu suretle 25 frank kazanıyordum.

Çocukluk hatıralarından:

Arap düğünü

Yazan: Dr. Cemil Süleyman

ŞAMDA annemi bir düğüne davet etmişlerdi. Yirmi kadar kadın, fenerlerle geldiler; bizi evimizden aldılar. Geçeceğimiz sokaklardan araba işlemiyordu. Yer uzaktı. Herbirimize kırmızı kadife palanlı birer beyaz eşek getirmişlerdi. Bir alay olduk; daracık Şam sokaklarında tıkır tıkır yürümeğe başladık. Gelenler geçenler, durup bize bakıyorlardı. Rahvan eşek üstünde seyahat, çok zevkli ve eğlenceli bir şeydi.

Eşeğin beyazını hiç görmemiştim. Bana, bir kedi bir tavşan gibi sevimli gelmişti. Hem değnekle vuruyor, hem iğilip boynunu okşuyordum. Ne tuhaf yerlerden geçtik; ne korkunç delikleere girdik!.. Bir kale burcu gibi yükselen yosunlu duvarların içinde siyah oyuklardan sular başonıyor; kemer altlarından geçerken sel basmış gibi korkunç bir uğultu aksediyor; her oyuktan taşan su, büyüye büyüye bir nehir oluyor; sokakların ortasından akıyor.

Şam, sanki yer altında bir memleket.. İnsanlar, dünyada çilelerini doldurduktan sonra topraklara giriyorlar; burada yer yüzünden büsbütün başka bir âleme karışıyorlar. Biz de sanki öldük; toprağa karıştık; şimdi onların âleminde yaşıyoruz. Gördüklerim, hiç benim bildiklerime benzemiyor. .

Nekadar gittik, hangi deliğe girdik, nereden çıktık? Bilmiyorum ,

— Burası.. dediler.

Bizi büyük bir demir kapının önünde indirdiler. Kapının ortasından bir delik açıldı; fenerler birer birer onun içinden geçti. Burada hayat, sanki bir oyun sahnesi.. Her şey, renkli kâğıtlardan, resimli mukavvalardan yapılmışa benziyor. Perde kalkıyor, sokak görünüyor; bir başka perde açılıyor; insanın karşısına bir bahçe çıkıyor.

Tıpkı Libade de olduğu gibi, zenneler kavuklular, pişekârlar meydana geliyor; muhavere başlıyor. O gece yalnız kapıda bir kavuklu gördük, bütün ev, zennelerle dolmuştu.

Biz girer girmez, hepsi yeni bir şey görmek için oraya toplanmış gibi, başlar bize çevirdi; herkes gelini bıraktı, uzun boylu sarışın kadını seyre daldı. Annem, çarşafın içiniden çıktığı zaman, sıkıntısından kıpkırmızı olmuştu. Önümüze düştüler, bizi, havuzların kenarından, limon ağaçlarının altından geçirdiler; büyük taşlığın sonunda süslü bir odaya götürdüler. Burası, gelin odasıydı. Fakat içinde gelin yoktu. Benden biraz kabaca bir kız çocuğunu, hamam peykeleri gibi yüksek bir

Bay Cemil Süleyman

Hayatının uzun senelerini Hicaz ve Suriyede geçiren tanınmış edib Doktor Cemil Süleymanın bugün verdiğimiz yazısında bir Arap düğününün nasıl yapıldığını okuyacaksınız. Bir seyahat edebiyatının bütün vasıflarını taşıyan bu güzel yazı, bu meziyetinden başka, ayrıca, eski günlerimize ait bir çocukluk hatırasını da en vazih çizgilerle canlandırmaktadır.

sedirin üstünde kadife bir koltuğa oturtmuşlar; tıpkı bir gelin gibi tel duvak takmışlar; uzun etekli bir pembe atlas giydirmişler; başını çiçeklerle süslemişler; kulaklarına salkım küpe takmışlar; önünde bir bakır tepsi, şekerlemelerin birini bırakıp öbürünü alıyor; ısırıyor, beğenmiyor, onu atıp bir başkasını istiyor; Memur ailesi olacak, ilk defa, Türkçe konuşan bir kadın gördüm, elimden tuttu, beni sedirin yanına götürdü.

— Bak, gelin.. diyordu. İstersen bunu sana alalım..

— Hiç öyle gelin olur mu?

— Niçin olmasın, görmüyormusun? Teli var, duvağı var..

— Beni aldatıyorsunuz, o gelin değil, çocuk o..

Bir kahkaha salıverdi. Yanındakilere Arapça anlattı; odanın içinde bir kıyamet koptu. Niçin güldüklerini ne bileyim?. Şaşırdım, annemin yanına sokuldum. Birçok seslerin arasında işitiyorum:

Yatsı namazından çıkıyorlar, nerede ise güvey gelir.... Diyorlar.

Hakikaten gelin bu muydu; yoksa gelinlik mi oynuyordu? İçime merak oldu. Annemin ağzı açık kalmıştı. Söylenenleri anlamıyor gibi şaşkın şaşkın bakıyordu. Gelin için onbir yaşında diyorlardı. Bütün gözler ona dikilmiş, herkes onun etrafını almıştı. Portakal veriyorlar yemiyor, nar istiyor. Nar getiriyorlar, kestane diye sızlanıyor; ayaklarını yere vurarak tepiniyor; nerede ise haykıra haykıra ağlayacak gibi yüzünü buruşturuyor.

— Sus kızım, diyorlar. Sen gelinsin, ayıp değil mi?

Demek ki sahici gelin.. Küçük başımın içinde tuhaf bir ihtarsızlık vardı. Ben annem kadar gelinler görmeye alışmıştım. Adım adım yaklaştım; gelini yakından görmek için koltuğun yanına kadar sokuldum. Gözlerinin etrafında sürmeden kalın bir çember vardı. Rastıktan, kaşları acayip bir şekle girmiş; küçük çocuk, bir koca karı sıması almıştı.

İyi saatte olsun, siyah kalkanın için de, gözlerini bir maymun gibi, şıldır şıldır oynatıyordu.

Çocuklukta insan, hadisatı ve çehreleri ne kadar kuvvetli zaptediyor!.. Başımın içinde belki binlerle hayalden tek bir çizgi kalmamıştır. Fakat bu küçük gelin portresinin bütün ekspresyonlarını, bugün gibi tek bir çizgisini kaydetmeden muhafaza ediyorum.

Bu onbir yaşındaki gelin; bir kedim vardı, mürekkepten, yüzüne kaş yapardım, bıyık yapardım, tıpkı ona benziyordu.

— Kardeşine şeker versene.. dediler.

Tabaktan bir avuç aldı, önüme attı. Ben topladım, tekrar ona uzattım. O gene attı, ben gene topladım, verdim. Bir dakika içinde hemen dost oluvermiştik. O artık teli duvağı unutmuştu. Koltuktan sıçradı, yanıma geldi, benimle oynamağa başladı. Hep bir ağızdan bağırıştılar:

— Çık yerine.. Hiç gelin yerinden kımıldar mı?

— Çıtkı, tekrar koltuğuna oturdu. Annem, elimden çekti, beni odadan dışarıya çıkardı. Zavallı galiba çok sıkılmıştı.

(Sonu 10 uncuda)

Çin - Japon düşmanlığı

Çinlilere göre:

Japonlar kültürlerini Çinden, müesseselerini Avrupadan kopye etmişlerdir.

Japonlara göre:

Cehalet Çinlileri beyaz ırka esir kılmıştır. Halbuki iki millet elele verecek olursa..

Bir Amerikalı gazeteci Çinde gördüklerini anlatıyor

Meşhur Amerikalı gazeteci Knukerboker Çin-Japon harp cephesinden gazetesine gönderdiği bir röportajda şunları yazıyor:

"Japon donanması Singapurun şarkına düşen bütün denizleri kontrol ediyor. Şanghaydan Kobeye doğru Fransızların Jan Labord vapuriyle seyahat ediyorduk. 150 den fazla Japon harp gemisinin ve diğer vapurların dolaştığını gördük.

Amiral gemisi İdzumanın yanından geçerken bu geminin güvertesinde gazetecileri kabul eden Amiral Kioşi Yiazegavanın güler yüzü ile tatlı ve yumuşak sözlerini hatırladım. O vakit japon amiralı bize karşı çok mültefit davranmıştı. Gene aynı günlerde idi ki, mitralyözler ile İngiliz ve Amerikalılara ateş açan korkunç japon tayyareleri Çin topraklarının içinden Şanghaya dönüyorlardı. Bu tayyareler amiral Yiazegavanın kumandası altında olup üçüncü hava filosunu teşkil ediyorlardı.

Japonların Şanghaydaki hâkimiyetleri şundan ileri geliyor ki, İngilizler buraya asker göndermemişlerdir. 1927 senesinde İngilizler Şanghayda 25000 asker bulunduruyorlardı. Bugünkü askerlerinin sayısı 2500 dür.

İngilizler uzak şarktaki karışıklığın başladığı gün, Şanghayı müdafaa edemiyeceklerini anladılar ve ipin ucunu kendi halıne bıraktılar. Çinliler deniz silâhlarına malik değildir. Japon kuvvetlerine denizlerde karşı koyamiyacaklarını anladıkları için bütün enerjilerini kara kuvvetlerine tahsis ettiler.

Uzak şarktaki japon deniz kuvvetleri o derece kuvvetlidir ki, diğer devletler Japonların buralarda polis muhafaza vazifesini gördüklerini itiraf ediyorlar.

Fransız vapuriyle hareket ederken, transızlı zabitleri bize fotoğraf makinelerimizi kullanmamamızı söylediler. Bundan başka

Çin - Japon harbinden acıklı bir manzara..

vapurun insan gözüne görünen yerlerine üzerlerinde müstahkem mevkilerde resim almak ve dürbün ile sahillere bakmak yasaktır.,, cümleleri yazılı levhalar astılar.

Her şeye rağmen Vangpunun yanından geçerken dürbünümü kaldırdım ve şehrin, yakın zamana kadar mamur olup, bugünler de bir harabeye dönen manzarasını temaşa ettim. Bütün binalar tahrip edilmişti; Japonların harp sistemi böyledir.

Üniversite komisyonu reisi olan generai Neyli Malkolm'un topladığı malûmata göre Şanghay, Nankin, Paufintfu ve Nançouğ da üç üniversite tamamiyle harap olmuş on dört üniversite zarar görmüş 53 akademi ile 25 başka mektep içine girilemiyecek bir hale getirilmişitir. Maddî zarar on milyon dolardan fazladır. z

50 bin talebe mektepsiz kalmıştır. Japonlar (japon aleyhtarı propagandayı) öldürürken en büyük düşman saydıkları kimseler profesörlerle talebelerdir.

Japon tayyarelerinin şehir ve köyleri bombardıman edişi, Çin halkı arasında japonlara karşı müthiş intikam duyguları doğmasına sebeb oluyor.

Felsefi bazı eserleriyle tanınmış bir Çinli âlim bana şu sözleri söyledi:

"Japonlar Çinlileri bir esir vaziyetine getirmek maksadiyle bütün mektepleri yıÇirlleelni ılartu,şği ,ğdyazd mişurc ucetH kıyor"çinlilerle japonların akraba oldukları malûmdur. Böyle olduğu halde saç saça baş başa denecek derece şiddetli olan düşmanlık nereden ileri geldiğini Çin felesofunun sözleri çok güzel ifadelendiriyor.

Garpten gelen bir Avrupalı Çinli ile Japonluyu yan yana görünce hangisinin Çin hangisinin Japon olduğunu katiyen fark edemez.

Bir Çinliye sorarsanız Japonlar hakkında şunları söyler:

Japonların kendi kültürleri yoktur. Kürikalı ve İngiltereliler de söze karışıyordu, türünü bizden, müesseselerini Avrupadan kopye edip alan Japonlar, maymunlar gibi Malaya adalarından gelmişlerdir.

Japonlar ise Çinlilere şu cevabı verirler: *"Çinlilereskiden büyük bir millet oldukları halde, cehalet onları beyaz ırka esir yapmıştır. Bizim idaremiz altında terakkiye uğratılacak olan kalabalık Çinlilerle Japonlar el ele verecek olursa, Beyaz insanları Asyadan kovmak çok kolay olacaktır. Çinlilere büyük bir millet olduklarını biz öğretmek istiyoruz. Fakat, onlar beş on generalın esareti altında eziliyorlar. Biz olmazsak Çin beyaz ırka müstemleke olacaktır."*

Çin-Japon muharebelerini bir kaç ay cephelerde takip etmiştim. Kobeye giderken vapurumuzda Çinli yoktu, fakat pek

(Sonu 13 üncü sayfada)

Rus Hikayesi

Bir karşılaşma..

Yazan: Mihayil Zoştenko

Çeviren: Mahmud Necmeddin Deliorman

Bir gece, tanıdıklarımdan birisinin evinde yirmi senedir görmediğim bir adamla karşılaşmayı hiç bir vakit unutamiyacağım.

Vaktiyle bu adam çok zengindi, üç sarayı vardı. Bir sürü hizmetçi, Kamer diner, kapıcı, aşçı ve sa.re bunlarla hep mümtaz bir ekip teşkil ediyordu.

Bu adamın, mayetindekilere ne derece sert muamele ederek, yüksekten konuştuğu görülecek bir şeydi.

Meselâ, yalnız hiç kimseye selâm vermemekle kalmıyor, onunla karşılaşan birisi, önünde istediği kadar eğilmiş olsa bile, o, yağlı yüzünü öbür tarafa çeviriyordu.

Hele bir kimse ona müracaat ederek yardım istedimi, göreceği şey; merhametsizce dışarı kovulmak!

Evlerinden birisinde tamirat yaparak çalışan ustaları, o, para almak için yirmi kere ayağına gelmeğe mecbur ediyordu. Üste ustaları aldatıyor. lacakları paradan bir kısmını vermiyordu.

Ciddî söylüyor ve katiyen mübalağa etmiyorum. Insanları bu adam adeta ağlatacak derecelere getiriyor ve insanlar onun yanından, bütün vücudları titreyerek ayrılıyordu. Bütün bunları nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Amma ondaki mizaç bütün insanları gücendirici idi.

Bir tek akrabası vardı. Her cumartesi günü ihtiyar halâsı yardım istemek için ona geliyordu. Babası ölürken bu kadına bakmasını vasiyet etmişti.

Fakat, halâsına nasılmua mele ettiği de görülecek bir şeydi. Paraları kadının önüne atarken bağırıyordu:

— Gene gelmişsin! En nihayet ne zaman gebereceksin, ki bana da büyük bir bayram olsun!

Çok küçük yaşta bir çocuk olmaklığıma rağmen bu menfur adamın hayatı zihnime saplanıp kalmış... Ve tasavvur edin ki, o zamanadanberi tam yirmi yıl geçmiştir. Evet, tam yirmi yıl, bu adamı bir daha görmemiştim.

Dediğim gibi, tanıdıklardan birinin mükellef bir akşam yemeğinde idik. Masada ve tam benim karşımda küçük ken zihnimin içinde nakşolunan bu adamın yüzünü gördüm ve derhal tanıdım.

Hiç şüphesiz çok ihtiyarlamış ve zayıflamıştı. Fakat, çok kolay tanınıyordu. Gözlerinde hâlâ o aksi bakışlar vardı. Birisi ona bir lâf söylerken başını öte tarafa döndürüyordu.

Beni tanıyamadı amma, ben kendisine:

Gospodin Lesef beni tanıyabildiniz mi? Bir vakit sizin evde yaşamıştım, dedim.

Zorla gülümsemiye çalışarak:

— Mazimi herkes biliyor, ben bunu saklamıyorum. Evet, evim vardı fakat şimdi fransızca dersi veriyorum. Eğer siz benim mazim için konuşulmasını istiyorsanız, ben bunu kendim anlatırım.

"Gençtim, aksi idim. Zenginliğim bana istediğim şekilde yaşamak imkânını veriyordu. Fakat, o zamandanberi çok sular aktı. Gerek ruh, gerekse vücudca şimdi büsbütün başka bir adamım. Bunun için mazimi hatırlatmakla keyfimi bozamiyacaksınız."

Bizim konuşmamız herkesi alâkadar etmişti. Bütün gözlerin kendi tarafına çevrildiğini görünce:

"Hiç şüphesiz ki, dedi. Beni yalnız menfi taraflarımdan tanıyorsunuz. Fakat, sizi temin ederim ki, her şey bir daha geri dönmemek üzere kaybolmuştur. Şimdi artık büsbütün başka bir adamım. Benim karakterimi burada hazır bulunanlara lütfen sorabilirsiniz. Bu evde yaşamakla mesudum, bilhassa benim şimdiki hayatımı da öğrenebilirsiniz.

Evde beraber yaşıyanlardan bazıları:

— Evet, o şimdi gayet makul iyi bir adam olduğu gibi,sempatik ve mahviyetgârdır. da... Daha dün akşam gene bu evde yaşayan bir kadıncağıza fenalık gelmişti. Derhal eczahaneye koşarak piramidon getirdi. Çok iyi ve lûtuf kâr bir adamdır. Onun hakkında bizim fena hiç bir fikrimiz yoktur. Diye ortaya atıldılar.

Lesef bu defa:

— İşte görüyorsunuz ya. Benim hakkımda mazimi göz önüne getirerek hüküm vermek katiyen doğru değildir. Ben, büsbütün başka bir adam oldum. Hayatımda tek bir siyah leke varsa, o da, artık seksen yaşını bulan halâmdır. Bu kadın benim yanıma hâlâ geliyor ve ben kendisiyle, bazı kere bittabi gülerek konuşamiyorum. Çünkü halâm tam kırk yıldır beni izaç ediyor ve ben öyle zannediyorum ki, bu kadarı da fazladır artık...

Kiracılardan bazıları burada gene söze karıştılar ve:

— Halâ meselesine gelince bu, böyledir. O geldi mi idi, her seferinde ricalar, minnetler, bağırışlar duyuluyor doğrusu... Fakat, başka şeylere gelince bu adam methedilecek gibidir. dediler.

Lesef gene dayanamadı ve:

— Halâdan başka benim şimdiki hayatım bir örnek olacak derecede lekesizdir. İhtiyarlık bastırdı. Düşüncem değişti. aksilik ve gurur beni çoktan terketti.

Masada oturan ve hayatın cilvelerini bildiği anlaşılan ev sahibinin genç oğlu da ortaya atıldı ve:

— Çok mümkündür ki, sizin değişmenize sebeb olan şey, yalnız ihtiyarlık olmiyacak. akla daha yakın gelen, zenginliğiniz elinizden alındıktan sonra dişleri arasında kaldığınız başka bir kuvvet olsa gerek!

Misafirleden birisi şöyle bir mülâhaza yürüttü:

— Belki de budur. Meselâ saraylarınız, adamlarınız, paralarınızı size yeniden iade etseler. Ohhh. Muhakkak ki siz elinize düşen herkesi tekrar boğmağa başlıyacaksınız.

Lesefin gözlerinde aksi bir bakış parıldadı. Fakat, gözlerini aşağı indirerek:

— Bilmem ama, düşünüyorum ki, bu böyle değildir.

Hayatın cilvelerini anliyan genç adam yüksek sesle:

— Siz bilmiyorsunuz ama, ben biliyorum, öyle bir şey vuku bulsa siz kendi mayetinize ve size müracaat edenlere daha haşin ve merhametsizce muamele edeceksiniz.

Bu söz üzerine Lesef inadından tit reyerek ev sahibine döndü:

— Sizin misafirleriniz hakaret etmekte devam edecek olurlarsa ben sizi terketmek mecburiyetinde kalacağım.

Dedi.

Ev sahibi de:

— Bu yirmi sene içinde siz ruhunuzun derinliklerine kadar hakikaten değişmiş iseniz, ben o takdirde sizin kalmanızı rica edeceğim. Fakat, arkadaşların dedikleri gibi ise, o zaman sizi alakoyamam!..

Lesef, sandalyasının üzerinde on dakika kadar öteye beriye dönerek hiç kimseye bir tek lâf söylemeden oturdu. ondan sonra "ingilizvar:" selâm vermeğe bile tenezzül etmeden odadan çıkıp gitti.

ötekini düşünüyorum

(9 uncu sahifadan devam)

Yemekte hep beraberdik.

Gece, otomobile binip giderken yolda:

— Ledi Hamşeri bu kadar yakından tanıyacağını hiç zannetmezdim, dedi.

— O kadar yakından tanıyor değilim zaten; dedim. Gençliğimde bir iki kere görmüştüm. Bir evde ayrı ayrı iki bölükte aturduk.

— Desene çocukluk aşkı...

— Yo! Aşk falan yok...

Karım:

— Sen ona çok yakından tanıyormuş gibi bakıyordun, dedi. Hattâ beni tanıdığından daha fazla...

— Hayatımda bir kere görüşmüşümdür onunla, dedim.

Döndü, uzun uzun yüzüme baktı:

— Doğru mu söyleyorsun? dedi.

Bu suali, yalan söylediğimi zannede ek değil, cevabımdan hayret ettiği için sormuştu.

— Hakikati söyleyorum ,dedim.

— Zannetmem.

— Neye böyle söyleyorsun?

— Bilmeyorum.

Biraz durdu, sonra hiç bir şey söylemedi.

Belki hiç bir neticesi olmayan bu hikâyeyi neye bu kadar uzatıyorum, diyeceksiniz. Evet, belki bu hikâyenin sonu yoktur. Daha doğrusu, hastahaneye girmemiş olsaydım hiç bir sonu olmayacaktı.

Bir tren kazası geçirmiştim. Belki büyük bir kaza değil; fakat gazeteler benim kaldırdığım hastahaneyi o kadar büyük harflerle yazmışlardı ki duymayan kalmadı.

Tabiî Nora hiç başucumdan ayrılmak istemiyordu. Bir iki gün içinde belki on defa geldi.

Üçüncü günde Karlota gelli.

Hastabakıcı:

— Ledi Hamşer sizinle görüşmek isteyor, diye haber vermişti.

Hemen arkasından Karlota girdi ve başucuma oturarak, elimi avuçlarının içine aldı.

— Daha evvel gelecektim, bırakmadılar Frank, dedi. Motosikletle geldim, sabahtanberi yoldayım. Nasılsın?... İyi olacak mısın?

— Tabiî iyi olacağım, dedim.

O zaman, Karlota hayatımda beni en çok hayrete düşüren sözü söyledi:

— Sen yaşamazsan benim de yaşayacağımı hiç zannetmiyorum...

* * *

Başımı ona doğru çevirdim.

— Ne güzel şey! dedim .

— Değil mi? dedi. Fakat bizim aramızda daha güzel bir şey vardı.

— Demek sen de hissettin bunu?

— Evet, daima...

— Fakat şimdi yapacak hiç bir şey yok...

— Evet artık yapacak bir şey yok... Fırsat bize kendini bundan senelerce evvel göstermişti. İstifade etmesini bilemedik.

— Çünkü ben deli idim o zaman, dedim... Deli idim ve ahmaktım...

— Fakat şimdi bir kahramansın, dedi.

— Ben mi kahramanım?

— Evet ikimizde kendimiz için çok iyi hareket ettik, Frank. Belki vaktiyle öyle hareket etmeseydik bugün biribirimizi tamamiyle kaybetmiş olacaktık. Fakat, şimdiye kadar beni her işte ileri sevkeden senin aklımdan çıkmaman olmuştur. Senden ne kadar uzak olursam o kadar çok düşünüyordum...

— Ben de öyle... Garip değil mi?

— Evet, garip. Şüphesiz ki mahsus söylemiyorsun...

— Mahsus böyle söylemek için bir sebep yok ki. Sen bana bugün bütün hakikati söyledin. Bunlar hep benim öğrenmek istediğim şeylerdi. Şimdi mesudum olabilirim.

— Ben de mes'ud olabilirim, artık, Frank. Bu son görüşmemiz olabilir...

— Öyle mi olacak?

— Öyle olmalıdır... İkimiz de kendimize birer yuva teşkil etmiş bulunuyoruz. Şimdi bunları kaybetmek istemeyiz tabiî...

— Hakkın var, dedim.

Gitmek üzere ayağa kalktı. Sonra, eğildi, alnımdan öptü.

— Allahaısmarladık, dedi.

Kapıya kadar gittikten sonra, arkasına döndü, tekrar:

— Allahaısmarladık, dedi.

— Gülegüle, dedim ve başını öbür tarafa çevirdim: Son olarak hatırımda karanlıkta sargılar içindeki yüzümün kalmasını istemiyordum.

İşte bu kadardır bu hikâye. "Hiç bir şey değilmiş,, mi diyorsunuz? Evet, hiç bir şey değil, fakat her şey.

Tabiî mes'udum, niçin mes'ud olmayacakmışım!.. Nora çok iyi bir kadın, çocuklarımız da iyi.

Fakat arasıra ötekini de düşünüyorum....

Çin - Japon düşmanlığı

(4 üncüden devam)

çok Japon vardı. Japonlar vapurdaki bütün muhavereleri dinliyordu. Japon topraklarında gibi idik.

Fransızlar, yüksek sesle konuşuyor, Ame bütün konuşmalar beyaz ve sarı ırklar arasında yapılacak muharebeye aiddi.

Fakat, böyle bir muharebe hakikaten olacak mıdır?

Kobe limanına girerken kafamın içinde bu düşünce vardı. Bu düşünceyi gözümün önünde sıralanan düzinelerle tahtelbahir bir kat daha ağırlaştırdı. Tahtelbahirleri gözümün ucu ile saymağa başladım.

Pariste bir iskandal

936 Rus güzeli

Yirmi günlük kocasından ayrılıyor

Babası Moskovada bir hukuk müşavidi olan Adriana üç sene evvel Parise gelmiş ve bir sene sonra Rusya güzeli seçilmiştir.

Meşhur film sanayicilerinden Piyer Patenin genç oğlu bu kızla tanışmış ve kızı sevmiş; ve ailesinin muhalefetini dinlemeyen delikanlı, Rus güzeli ile evlenmiştir. Bu evlenme, bütün Pariste bir hâdise olarak karşılanmış, Genç çiftler Pol Dumer sokağında 21 numaralı apartmanlarında mükellef ziyafetlerle misafirlerini karşılamışlardır.

Evliler balayı günlerini büyük bir saadet içinde yaşargörünürken, bir gece en yakın dost ve akrabalariyle birlikte yemek masasına oturmuşlar ve içki içmeğe başlamışlardır. Bu sırada cıgaraları bitmiş ve Patenin yeni evli oğlu, cıgara almak maksadiyle sokağa çıkmıştır. Fakat, çıkış o çıkış olmuştur. Evdekiler saatlerce beklemişler; gece yarısı olmuş ve nihayet misafirler çıkıp gitmişlerdir.

Gelin yeni kocasının dönmeyişinden müteessir olmağa başlamış buteessür yavaş yavaş şiddetini arttırmış, en sonra polise haber verilmiştir.

48 saat sonra hususi bir dedektif acentası delikanlının rus güzelinden biktığı için firar ettiğini tesbit etmiştir.

Fakat nereye? Riviyeraya mı, İsviçre yahud İtalyaya mı? Bu cihet gizli tutuluyor.

Rusgüzeli ise mükellef evde hâlâ kocasını beklemektedir. Fakat beyhude, çünkü, oğlanın annesi apartmanın boşaltılmasını yeni gelinine tebliğ ettirmiştir.

Parisliler bugünlerde mahkemede cereyan edecek bu meraklı aşk ve ayrılık safhalarını dinlemeğe hazırlanıyorlar.

Tıraş olurken sıkılmamak için

Berber dükkânlarına, çenemizde sakal, başımızda saç ve fakat elimizde de bir mükâleme listesi ile girmekten elde edeceğimiz faydalar

Yazan:
Hikmet Münir

Berber dükkânlarında bulunan radyolardan lûbiyat resmi almağa kalkışmışlardı da, berberler bir itirazda bulunmuşlardı galiba... O hâdise, bana, berber dükkânlarına radyo makinelerinin konulmasından hasıl olabilecek faydayı düşündürdü. Berberlerin, bizi traş ettikleri sıralarda, "çene ile dahi" traş etmelerine mani olamadığımıza göre hiç olmazsa bunu bir yola koyalım; müşterinin zevkine uygun gidebilecek bir biçime getirelim.

Bugünkü vaziyetten şu anlaşılıyor: Berber, makası veya usturayı eline aldığı zaman, bizleri yalnız traş etmekle bırakmak istemiyor; bu maddi ameliyeyi yapmakla vazifesini görmüş olduğuna inanmıyor. Ayni zamanda manevi bir itminan da vermek arzu ediyor. Onun için konuşuyor, görüşüyor, her telden çalıyor... Hülâsa, fazla saçları kısaltıp azaltmak suretiyle bir yandan kafamızı hafifletip küçültürken, diğer taraftan türlü gevezelikle ayni kafayı tekrar davul haline getirerek bize sunuyor ve bunun ücretini alarak tatlı dille uğurlayor.

Geçenlerde berber dükkânlarının birinde, elime, "Ecel köprüsü" diye bir kitap tutuşturdular. Bunu, müşteri hesabına bir iltifat saymadım da, beni traş eden berberin herhangi sebeple sesinin kısılmış veya çenesinin yorulmuş olduğuna hükmettim. Hem "Ecel köprüsü", saçlarını kestirenler için — berberlik bakımından — okunacak bir kitaptır sanırım. "Engizisyon mezalimi" serisinin en müthiş romanlarından biri değil midir o? Okuduğunuz sırada belki saçlarınızı diken diken eder, berber de kolaylıkla makasını yürütür.

Berberlerin traş esnasında elini işletip çenesini tutmak için yüzde yüz tesirli bir usul bulabileceğimizi zannetmiyorum. Kimbilir, konuşmadıkları takdirde kendilerini pek soğuk bulacağımıza ve bir daha dükkânlarına uğramayacağımıza inanan berberler de var; onun için ve-

riyorlar kuvveti çeneye... Veriyorlar ama, hiç olmazsa bizim hoşlanacağımız mevzuları seçebilseler de o mevzulara dair dil dökseler!

Bunun çaresini bir ecnebi karikatüründe gördüm: Kapıdan içeriye girince, berberin eline bir liste vermeği tavsiye ediyor... Herkes, kendi alâkadar olduğu mevzuları üç beş kelime ile kâğıt üzerine yazar ve sandalyaya oturur oturmaz bu kâğıdı berbere uzatır:

— Al, der. Beni traş ettiğin sırada konuştuğun müddetçe, bu mevzuların çerçevesi dışına çıkmıyacaksın. Benim dinlemeğe tahammül edebileceğim mevzular bunlardır...

Yahut bu zor geliyorsa, dinlemeğe tahammülünüz olmıyan mevzuları yazar, onları verirsiniz. Berber de, ustura veya makasla birlikte çene çalarken, sizin hoşlanmadığınız o mevzulara temas etmekten kaçınır.

Hoşlanılmıyan mevzuları yazıp berbere vermek usulü umumileşecek olursa, listenin en başına yazılacak şart, — bana kalırsa — şudur:

"Saçların azalmasından veya beyazlanmasından asla bahsetmiyeceksin!"

Yoksa yanılıyor muyum! İçinizde bu mevzua dair bugün olmazsa yarın, uzun boylu mütalea dinleyebilecek bir kahraman var mı?

Çok dekolte suvare roblarından biri. Bu robu, genç kızlar giyemez. Eteği külrengi yünlü kumaştan yapılmıştır. Korsaj, bir karpadan ibarettir, ve boynunun etrafına atılmak suretiyle robu tutmaktadır.

— Tahtaları neye bu kadar parlatıyorsun! Kendimi başaşağı yürüyorum zannediyorum...

Hıristiyanların eğlendiği mevsim:

KARNAVAL

Perhize girmeden mutat olan bu eğlenceler; Avrupada geniş ölçüde yapılır, alaylar yolları kaplar, dam altları da dolup dolup taşar!

KARNAVAL mevsimi: her tarafta karnavaldan bahis açılıyor. Hıristiyanların bu eğlence devresinin en şatafatlı geçtiği yer olarak, Nis şehri bütün dünyaca tanınmıştır. Ancak, başka bazı yerlerde, karnavalın şatafatına ötedenberi sahne olmakla meşhurdur. Meselâ, Almanyadaki Maynts şehri..

Bu sene için, işin ayrıca kayde değer tarafı, Maynts şehrinde karnaval eğlenceleri yapılmasının 100 üncü yıl dönümü olmasıdır. Bu vesileyle orada bu seneki karnaval mevsimi kat kat eğlencelidir; bu 100 üncü yıldönümünün emsalsiz tarzda tesidile hususiyeti armaktadır.

Maynts şehrine karnaval vesilesiyle birçok yerden seyyah akın etmiştir. Eğlencenin tam kıvamını bulması için, ötedenberi zaten mevcut olan Maynts şehri karnaval cemiyeti bu sene bilhassa faaliyet göstermektedir. Kaç zamandır, çizilen programlara göre alınan eğlence tertibatı bu cemiyetin eseridir!

Kanaval eğlenceleri bu şehirde 100 seneden daha eski zamanlarda da adeti. Ancak, 19 kânunusani 1838 tarihinde "Maynts şehri karnaval cemiyeti„ nin kurulduğu ve bu suretle bu adetin kesenkes benimsendiği tarih olmak itibarile, mebdei olarak belirtilmektedir. O zaman Maynts şehirlerinden, bu arada güzel sanatlar mensuplarından, şairlerinden teşekkül eden topluluk; karnaval faaliyetini bariz surette canlandırmağı ve olageldiğinden daha derli toplu bir hale getirmeği bir nevi etiket içerisinde cereyanını temin etmeği, gözleri ve ruhu okşayan bir manzara ve hava yaşatmağı göz önünde tutmuştur; ve bu gayeye doğru başarılı bir tarzda yürümüştür. "100 sene evvel vaftiz edilen çocuk karnaval, ebedî gençlik tazeliğini muhafaza ediyor!„ denilmektedir.

Bu arada "Karnaval Prensi ve Prensesi„ nin, tanınmış olan haklarından lâyikile istifade edemediği, hatta hiç istifade edemediği safhaların gelip geçtiği olmuştur. Eğlenceyi aksatmamak maksadile kurulan cemiyet, memleketin ve şehrin geçirdiği felâketli bazı senelerde, evvelce eğlenceye tahsis edilmiş olan parayı, zaruret çeken şehirlilere yardım işi için harcamıştır. Harp sıralarındaki askerî işgal de, tabiî eğlenceyi arızaya uğratmıştır.

Karnaval Prensile Prensesi olarak bu sene tahta çıkmağa hak kazananlar Maytsli Martin Ohavs, ve annesi Maytsli olan Hildegard Künedir. Prens, Filipin adalarında Maniladan, Prenses de Berlinden gelmişlerdir.

100 senedenberi Maynts karnavalında Prens ve Prenses olanların resimleri, karnaval görünüşlerine ait tablolar ve başkaca hatıralar, kurulan hususî ve hususiyetli bir müzede saklanıyor, mevsiminde herkesin görmesine açık bulunduruluyordu. Fakat 1876 da bu müze yanmış, o yangında orada ne varsa, yanıp kül halinde havaya savrulmuştur. Şimdi elde mevcut olanlar o zamandan sonra toplanan hatıralar-

Karnaval mevsiminden bahis açılınca, bütün dünyada hatıra bilhassa Nis şehri gelir. Bu arada Maynts şehri de karnavallariyle hayli meşhurdur. Bu sene, orada karnaval eğlencelerinin esaslı benimsemesine mebde olan tarih gözönünde tutularak, karnavalın 100 üncü yıldönümü de tesit olunmak suretiyle, kat kat fazla eğlenceler hazırlanmıştır. Bu ve karşısındaki sayfalarda Maynts karnavalı tarihçesi, karnaval mevsiminde nasıl eğlenildiği ve ne türlü kıyafetlere bürünüldüğü, kadınların girmesi yasak olan bir eğlence yerine, genç bir kadının erkek kıyafetinde girmesi v.s. anlatılmaktadır?!...

Tiyatro mu, Sinema mı?

Istikbalde hangisi çok kazanacak

Bu mesele Viyanalı bir ilim heyeti tarafından tekrar ortaya atıldı

Viyanadaki psikoloji cemiyeti, tiyatro ile sinema arasındaki mütekabil münasebetleri ilmî bir şekilde tahlil maksadiyle bir komisyon teşkil etmiştir. Bu komisyon tetkiklerini bitirmiştir.

Psikoloji cemiyeti üniversite salonunda umumî bir içtima yaparak komisyonun tetkikleri hakkında izahat vermiştir.

Bu izahata göre tiyatro ile sinema arasında mukayese yapmak icap eder. Görünüşte gerek sinema ve gerek tiyatroda (komedi, dram ve trajedi) oynanır.. Artist ve aktrisler girip çıkar. Her ikisinde de seyircinin hoşuna gidecek sahneler tertip edilir. Bu sahneleri ortaya koyarken seyircinin kültür seviyesinin yükseltilmek istendiği söylenilir. Fakat bütün bunlara rağmen sinema perdesi ile tiyatro sahnesi arasında dağlar kadar fark vardır.

Bu farkı anlamak gayet kolaydır. Çünkü, tiyatronun intihap ettiği mevzu ile sinemanın intihap ettiği mevzu arasında ayrılıklar vardır.

Viyanadaki ilmî komisyon bu hususta pek çok materyal toplamıştır. Ve 500 tiyatro piyesi ile 1000 film üzerinde tedkikler yapmıştır. Şu cihet katiyetle anlaşılmıştır ki, tiyatro piyeslerinden ancak yüzde beşi, bazı değişiklikler yapılarak, yeniden işlenmek sahnesinde, filme çekilebilir. Üst taraf sinemalara uygun değildir. Yalnız tiyatro sahnelerinde oynanabilir.

Tiyatro piyeslerinde yapılacak bazı küçük değişiklikler piyesin ruhunu söndürür. Binaenaleyh yüzde beş değil, hattâ bir tek tiyatro piyesi bile, hiç bir veçhile sinemaya elverişli olamaz. Bilhassa dramlar katyen sinemaya çekilemez. Rejisör ve müellif istedikleri kadar çalışmış olsalar,yine boştur.

Viyanada250sinema vardır. Bu sinemalara günde 50000 kişi girip çıkar. Küçük büyük 15 tane olan tiyatrolara gidenlerin sayısı ise 3000i geçmez.

Tiyatroya devam edenler günden güne azaldığı halde sinemaya devam edenlerin sayısı çoğalmaktadır. Bu, yalnız Viyanada değil bütün dünyada böyledir. Bundan başka, sinemalara devam edenler arasında milyonlarça çocuk vardır. Çocuklar, tiyatrolardan hoşlanmazlar. Bu itibarla, sinema perdeleri zamanımızın kültürü üzerinde rol oyniyan çok mühim birer âmil olmuştur.

Sinema seyircilerinin kendilerine mahsus zevkleri vardır. Tiyatrolarda oynıvan dedektif ve cinaî piyesler seyircinin arzusunu tatmin etmiyor. Sinemalar bu piyesleri gösterirken milyonlarla insan perdenin karşısına koşuyor.

Fakat, sinemanın teknik tefevvukunda teknik sebebler de vardır. Böyle piyeslerde vakalar süratle gelip geçer; dekorlar değişir. Bu değişiklikleri sahnede tatbike kalkışmak müşküldür. Sinemada lâzım olan şey, hâdiselerin süratle cereyanı, dekorların çabuk değişmesi, manzaranın ve zamanın başkalaşmasıdır.

Sinemanın alkışlanan yıldızlarından Manika Rök

Asrımızın tiyatrosu buna ehemmiyet vermez. Sahneler, seyircilere duyğu verir, ruhu yıkar,temizler.Vakaların üzerinde durarak kalbin içine hissi doldurur. Bunun içindir ki, meselâ Tolstoyun, İbsenin, Çekofun piyeslerini filme almak mümkün değildir.

Bir tiyatro piyesini sinemaya almak nasıl mümkün değilse, bunun aksini yapmak da yine mümkün değildir. Tiyatronun seyircisi ayrı, sinemanın seyircisi ayrıdır.

Tiyatroyu evvelden anliyamayanlar sinemayı seyrettikten sonra onun zevkine doyamazlar. Milyonlarla film sevircisini sahnede oyniyan piyesler tatmin edemez.

Komisyon esas itibariyle şu neticeye varmıştır. â

Tiyatro ile sinema arasında rekabet bahsi konuşulamaz bile. sinema teknik hususlarda çok terakki etmiş ve edecektir. Seyircileri seneden seneye daha çoğalacaktır. Fakat, tiyatro sahneleri de kaybolmiyacak.

Onun esaslı müşterisi kültür seviyesi nispeten daha yüksek kimselerdir. Şu kadar var ki, zamanın icaplarına uyarak daha canlı, şimdiki insanların kültür seviyelerine daha uygun piyesler oynamak mecburiyetindedir.

Polis meselesi:

Kim öldürdü?..

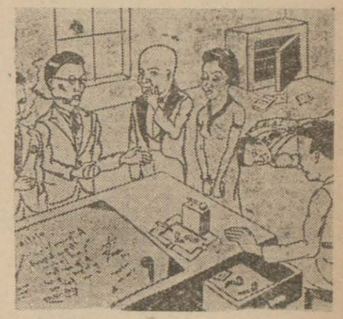

21 kânunusani 938 de B. Etem Borda, evindeki çalışma odasında ölü olarak bulunmuştur. Kalbine bir kama saplanmış olduğu da görülmektedir.

Öldürülen adam sağ elinde, kan içinde kalmış bir kitap açma bıçağı tutmaktadır.

Katil odada her tarafı karıştırmıştır. Fakat ne para almış, ne de evde bulunanların bildiği bir şey ortadan kaybolmuştur.

Cinayet polise haber verildikten sonra polis komiseri Heraner gelmiş ve tahkikata başlamıştır. Odadaki vaziyet resimde gördüğünüz gibidir

Komiser masada oturuyor. Karşısında bulunanlar da (soldan sağa) şunlardır: Kız kardeşinin oğlu Yahya Lira (bu, Etem Bordanın hasmı olan tek kişidir); adamı kâtibi Şükrü Tibet; hizmetçi Cemal Pire ve daktilo Cemile Vefa..

KATİL KİM? CİNAYETE SEBEP NE?

Komiser odadaki vaziyeti gözden geçiriyor, karşısındakilere dikkatle bakıyor. Siz de şimdi kendisine yardım edeceksiniz. Resimde gördüklerinizden katilin kim olduğunu ve Etem Bordayı niçin öldürdüğünü söyleyebilir misiniz?

(Cevabını onuncu sahifada bulacaksınız.)

Arap düğünü

(Baş tarafı üçüncüde)

— Beni eve götürün diye ağlıyordu!

GÜVEY geliyor.. diyorlar. İnsana, umacıgeliyor gibi tesir yapıyor..

Hiç alışmadığım bir çılgınlık içinde Herkes kendini kaybetmiş, ellerini çırparak bir ağızdan ahenkle bir şey söylüyorlar. Elele, kolkola, çifte sandık, kırmızı fındık makamında, herhalde manasız bir şey.. Ne söylediklerini anlamıyorum ki?.

Bir ihtiyar kadın, çakal gibi bağırıyor:

— Auuuuha.. lu lu lu lu..

Bu sesi işittikçe korkuya heyecana benzer bir ürperme geliyor; tüylerim dikiliyor.

— Korkma çocuğum bir şey değil, bak güvey geliyor..

Kırmızı sakallı, abanî sarıklı, yeşil cübbeli biri.. O devirde bu kıyafette eskici yahudiler vardı. Bizi, iğneli fıçıya sokar, kanımızı içer diye korkuturlardı. Zahir onlardan bir güvey giriyordu.

— Ismalla aleyh.. Lu, lu, lu, lu, lu

Allahın ismi üzerine olsun.. Güveye de maşallah gibi bir şey!..

Bütün dünya ellerile alkış yapar, Arap kadınları dillerile.. lu, lu lu.. Güvey iki tarafa başını sallayarak alkışçıları selâmlıyor; bir şey mırıldanıyor, bir dua okuyor gibi, yürürken dudaklarını oynatıyordu.

Yarım saat sürmedi, içerde kıyamet koptu. Galiba gelin, güveyden korktu. Çığlık çığlığa bağırıyordu. Sünnet düğünlerinde çocuğun sesi işitilmesin diye def çaldıkları, gürültü yaptıkları gibi, bağrışmalar zılgıtlar, dünyayı tutuyordu. Bir kere sünnet düğünü görmüştüm; çok korkmuştum. Arkamdan biri yakalayacak, beni de oraya sürükliyecek gibi içime korku düştü.

— Gidelim anne.. diyordum, eve gidelim..

— Bak şimdi çalgılar çalınacak; oyunlar oynanacak.

O gece kadınlar, sabaha kadar elele tutuştular; ortada biri def çaldı; hora tepiştiler. Asıl âlem, gelin odasının karşısında büyük sahanda idi. Herkes sıra ile kalkıyor; parmaklarına zilleri takıyor; bir köçek gibi şıkır şıkır oynuyordu. Annemin kollarımdan tuttular; zorla odanın ortasına çektiler.

— İlle oynayacaksın.. diyorlardı. Düğünün şerefidir..

Zavallı utangaç kadın!. Yüzüne bir kan dalgası hücum etmiş, yirmi kadının elinde ıztırap çekiyor gibi kıvranıyordu. Bu sefer çığlığı ben bastım. Elime ne geçerse kadınların başına fırlatıyordum.

— Bırakın bırakın.. dediler çocuk üzülüyor..

Annem hep söylerdi:

— Beni sen kurtardın.. derdi. Eğer sen olmasan yüreğime inecekti..

O gece, düğün burnumuzdan geldi. Sabaha karşı çıktık. Gene fenelerle kadınlar önümüze düştüler; bizi beyaz eşeklere bindirdiler; karanlık sokaklardan, korkunç dehlizlerden geçerek, evimizin kapısından içeriye bıraktılar..

KAHİRE hayvanat bahçesinde gördüğüm acıklı bir manzara daima gözümün önüne gelir. Yerde sürünen hayvanlar paviyonunda, büyük bir boğa yılanı var.

Her öğünde ona biri bir tavşan verirlermiş.. Halk toplanmış, bu faciayı seyrediyor, Zavallı müdafaasız hayvan!.. Felce uğramış gibi bir köşeye sinmiş, korkunç akibeti bekliyor. Yılan ağır ağır başını kaldırıyor; tavşana dönüyor; kıvrılarak süzülüyor; pamuk gibi beyaz ve yumuşak başı ağzının içine alıyor; canını çeke çeke kanını eme eme tavşanı yutuyor! .

Bu faciayı gördüğüm zaman, bilmem nasıl ruhî bir intikal ile o zavallı küçük yavru ve hırsından gözleri dönmş, kırmızı sakallı kudurmuş insan gözümün önüne geldi.

Oda o gece, tıpkı midesi boş yılan gibi, hain ve iştahalı bakışlarla önüne atılan taze ava yaklaştı; pamuk gibi narin ve yumuşak başı ağzına alarak, kanını eme eme, canını çeke çeke yutmaya başladı. Ve zavallı gün görmemiş yavru, hayatta ilk acıyı, ilk yarayı, gene kendi mensup olduğu cemiyetten aldı!.

Dr. Cemil Süleyman

— 20 İkinci kânun 938

"GÜNEYSU,,

— Elinizden iş gelir mi bari?

— Siz bana iş mi yaptıracaksınız? Ben işbaşı arayorsunuz sanmıştım....

Kim öldürdü meselesinin cevabı

B. Etem Borda katili ile çarpıştıktan sonra öldürülmüştür. Çünkü elinde bir kâğıt kesecek bıçak görülüyor.

Kâğıt bıçağını sağ elinde tuttuğuna göre karşısındaki sol tarafından yaralanmış bulunacak.

Resimde görülenlerden kâtibin sağ eli bağlı. Yaralanmış olan bu olamaz. Buna mukabil, Etem Bordanın yeğeni sol elini cebine sokmuş duruyor .

Masanın üzerinde bir pipo duruyor. Odada bulunanlardan pipo içen kâtip var. Fakat, masanın gözünde iki pipo daha bulunması, Etem Bordanın pipo içmek adeti olduğunu, hatta pipo biriktirmesini sevdiğini gösteriyor. O halde masanın üzerindeki pipo öldürenin değil, öldürülenindir.

Buna mukabil, tablada söndürülmüş cıgaralar vardır. Bir tane yanar bırakılmış, sonra sönmüş bir cıgara da, cıgara içenin masanın karşı tarafına oturduğunu gösteriyor. Piponun vaziyeti de masada oturana ait olduğunu isbat eder.

Odada bulunanlardan cıgara içen yalnız Yahya Lira, yani öldürülenin yeğeni bulunmaktadır.

Bu cıgaralar Etem Bordanın, öldürülmeden evvel, odaya gelenle uzun müddet oturup görüştüğünü gösteriyor. Masanın üzerindeki kurutma kâğıdındaki izler de adamın o günün tarihini taşıdığı bir kâğıt yazıldığını ve bunu kurutma kâğıdının üzerinde kuruttuğunu gösteriyor.

O halde:

Bu bir vasiyetname olabilir. Etem Bordanın yeğeninden başka varisi olmadığına göre servetini ona bırakacaksa vasiyetname yazmasına lüzum yoktur.

Demek ki vasiyetname ile servetini başkalarına bırakıyor ve yeğenini mirasından mahrum ediyor. Bunun üzerine, Yahya Lira gelip dayısı ile evvelâ konuşuyor, sonra kavga ediyor ve üzerine saldırıyor.

Adamcağız, masanın üzerinden eline geçirdiği kâğıt bıçağı ile kendini müdafaaya çalışıyor

— Kızın uyuyuda gezme illeti hâlâ geçmedi. Yaşı ilerlediği için, artık yatarken hic sovunmasın....

Solda yukarda neşe saçar görülen şişman "kadın,, kadın değil "erkek"tir! Şimdi başlayışının 100 üncü yıldönümü tes'it olunan Almanyada Maynts şehri karnavallarına, her mevsimde katılır ve nükteler savurur. Bu kadın kıyafetine girmiş erkek, ayni resmin köşesinde asıl kıyafetiyle görülüyor. Solda aşağıdaki şakuli resimle sağda yukarıdaki ufki resim, Münih şehri karnaval eğlencelerinden göze çarpar derecede cazip görünüşlerdir. Sağda aşağıdaki sevimli kız, 1938 karnaval mevsimi için Maynts şehrinde karnaval Prensesidir....

dır, ki bunlar da az değildir; bilâkis..

Elde bulunan resimlerden bazılarına dair tarifler ve izahlar, bu mevzuda bir fikir verebilir. Meselâ 1860 da karnaval Prensi, Frants Şöpler isminde kumral koca sakallı bir şehirliydi. Boyalı olan fotoğraflarından, bu Prensin mavi üzerine Hermelin kürk kaplı bir pelerin giydiği, kostümünün de sum sırma işlemeli olduğu anlaşılıyor; hatta uzun konçlu çorapları da benek benek sum sırma yıldızlarla süslü görülmektedir. 1874 de Prenses kaz diye bir tip ortaya konulmuştur. Bu figürü, Y. B. Haym, "Çizmeli erkek kedi ve maiyeti,, grupunda sıraya konmuştur. Bu tip, cemiyetin "hümoristik hayvan muhiti olarak alaya katılıyordu. Prenses kaz, beyaz tüyler takmış, eline beyaz yelpaze almış ve sarı kıvrımlı saçları üstüne beyaz bir kaz oturtmuş olarak, alayda kurula kurula ihtişamla ilerledi. 1884 de Mihşael Diş Prens ve Avgust Vedekind Prenses olarak tahta çıkmışlardır. Prenses de erkektir; kadın kıyafetine giren bu erkek, erguvan renginde ve üzeri sarı renkte süslü bir esvap giymişti. Kocası, pala bıyıklı, yandan kısa sakallı ve çenesi üzerinde de bir tutam sakal bulunan bir adamdı; parıl parıl beyaz üzerine mavi süslü erguvan renyinde bir pelerine bürünmüştü. 1888 de Havbinger hassa muhafızları binbaşısı Enders, kadın kıyafetinde kendisine çekidüzen vermişti. Şarp kırmızısı eteklik bacaklarına siperliyordu; kırmızı kadife üzerine sırma işlemeli çizmeler ve belinde de boynundaki altın sarısı bir zincire takılı kısa ve enli kılıç.. Sırtında kar gibi beyaz danteleden bir bluz, belinde yarım zırh, ellerinde eldivenler, başında uzun lepiska saçları üzerinde müşferim si bir küllâh bulunan sakallı, bıyıklı bir adam.. Sonra 1900 tarihinde Rayn nehri üzerinde donanmış bir vapurla gezinti yapan bir grup. Alaca bulaca bayraklar, erkeklerin başlarında kadın ların gece yatarken saçlarının bozulmaması için başlarına geçirdikleri gibi boneler, çocukların başlarında görüldüğü gibi kukuleteler ve kucaklarında hepsinin birden babası oldukları - zenci bir bebek! Derken 929, derken 933. Prenses Hildegard fon Narragoniyen, Maynts de daha çocukken ilk karnaval balosuna giden bu genç kız, şimdi karnaval tahtındadır; bu sene, bu mevsim.. Onun köpeklerile yanyana ve at üstünde çıkarttığı birkaç resimden sonra, 938 de karnaval sarayı kadınları tarafından süslenmesi ve.. 933 karnavalında dünya seyahatine çıkış yollu hareket eder görünen ,öyle levazımla alaya katılan bir kafile.. İşte bütün bu şimdi neşir sahasına da intikal eden resimlere bakılınca, bunlar göz önüne getirilince, Maynts karnavalının eski ve yeni zamanları hakkında bir fikir edinilebilir!

Maynts şehrinin karnaval eğlencelerinin tadını nüktelerile artıran muhtelit tiplerin en bellenmişlerinden biri, Filip Keplinger isminde bir şehirlidir. O, fıçılar devirir, masalar üstüne çıkıp mutlaka söyler. Bu sene de Vays Ferdl ismile ve kıyafetile görünerek, neşeye neşe katacaktır.

Sonra Yosef Maver, bu zerzavatçı da, karnaval dalgaları arasına atılır. kendisile ahbap olan bir likör fabrikatörü ve başka birisile birlikte "Knortsl ilesi,, diye komik bir aile vücuda getirip, boyuna hitabeler saçar. Nükteler, cinaslar, gayetle mahallidir!

Maynts de karnaval mevsiminde bir bina içerisinde yapılan toplantılara kadınların girmesi, katiyetle yasaktır. "Yalnız bir müstesna!,, Ve bu "müstesna olan,, da, işte bu zerzavatçı Josef Maverdir. O da erkek değil mi? Evet; fakat bu toplantılarda kadın kıyafetin de gözleri okşar! Ve kocasile, oğlan çocuğile bu "kadın,, - hepsi birlikte "Knortsl ailesi,, - mükâfat dağıtan komite resi tarafından 1 in ci mükâfatla takdir ve taltif olunur!

Kadınların girmesi yasak olan bu toplantılara, şimdiye kadar hiçbir kadın girmek fırsat ve imkânını bulamamış mıdır? "Yalnız biri müstesna!,, Lilo isminde genç ve modern bir kadın otel odasında esvap değiştirmiş, erkek elbisesi giyerek oraya yollanmış, kapıdaki karnaval polisini atlatmış, kontrolde onu da erkek sanıp avucuna "erkelik alâmeti,, ni basmışlar ve bu suretle 4000 erkek arasına karışmıştır. Ve bütün o gece, sabaha değin, bu smokinli ve külâhlı kadının 4000 erkeğe külâh giydirdiğinin hiçbir erkek farkına varamamıştır!

Maynts şehri karnaval eğlencelerinin hususiyetlerinden bir kısmı, bunlardır; ve daha pek çok hususiyet de vardır!?..

KURUNa abone olunuz ve abone ediniz

ÖTEKİNİ DE DÜŞÜNÜYORUM...

Başı olmayan ve belki sonu da olmayan bir aşk hikâyesi. Bir gülüş bir şarkı bir iki cümle. Fakat hiç unutulmayan macera. Garip!

İngiliz Hikâyesi

Yazan: *Oskar Grev*

Çeviren: Vir Gül

'Mesudum tabii! Niçin mesut olmıyacakmışım! Nora hem sevdiğim, hem beni seven bir kadın. Çocuklarımız güzel... Fakat arasıra ötekini de düşünüyorum..

Evde, benim doğup büyüdüğüm odanın yanındaki odada oturuyordu. Evimiz eski zamandan kalma, büyük bir bahçe ortasında geniş merdivenli, bir konaktı. Evin eski sahipleri, bizimle beraber, onlar da kiracı olarak, yine evde kalmışlardı. Fakat, bir müddet sonra Vilsonlar bir apartman tutarak çıktılar.

Bundan sonra evin yeni sahipleri geldi. Ayrı bölükte oturuyordu.

Bir gün nihayet gördüm onu: Yani kızı. On altı yaşında ancak vardı, fakat ben o zamana kadar öyle bir kız görmemiştim. Siyah saçları, çok ince bir yüzü vardı. Belki yüzünü bu kadar ince gösteren gözlerinin iri ve uzun kirpikli olması idi. Fakat vücudü de çok narindi: Yüksek ve geniş bir kalçası, çevik bacakları vardı.

Bazı geceleri onun, benim oda ile yalnız ince bir tuğla duvarla ayrılan odada yattığı aklıma gelirdi.

Yazın taraçaya çıkardım. Onu bahçede görürdüm. Uzun saçları dizlerinde okumakta olduğu kitabın üzerine düşerdi. Başının bir hareketi ile saçlarını arkasına atar, o zaman beni görerek gülümserdi. Ben de sevincimden deli olurdum.

Bir gün, o, kitabına dalmış okurken, gözlerimi üzerine diktim ve dakikalarca ayırmadım. Sanki içim onu görmekle doyuyordu. Kendisine baktığımın farkında olmadığını zannediyordum. Fakat, biraz sonra başını kitaptan kaldırır kaldırmaz bana baktı ve.... gülümsedi.

Bu gülüşte hem masum, hem davetkâr bir mana vardı.

Birdenbire, saçlarımın dibine kadar kıpkırmızı kesildiğimi hissettim. Deli gibi koştum ve odama kaçtım... Evet, hakikaten deli gibi idim.

İsmini bile öğrenememişimdir onun...

O yaz, hava tebdili için uzak bir köye gittik. Bunu annem bilhassa benim için isteyordu: Biraz açık havada yaşayıp sihhatimi düzelteceğimi söyleyordu.

Şehre tam beş sene sonra döndüm. Annem ölmüştü. O ev bana hem büyük, hem işime uzak gelecekti. Başka yerde bir ev tuttum.

Bir gün, habersizce, kalktım eski mahallemize gittim ve eski oturduğumuz evin kapısını çaldım.

Kapıyı bir kız açtı. Kendisini tanımayordum, evde beni tanımayordu. Eskiden evde oturanları sordum:

— Şimdi burda oturmayorlar, dedi Çıktılar.

Bu evden çıkanların bir kızı olduğunu söyledim ve ismini sordum. Bilmiyordu. Belki yanımızdaki komşular biliyordu...

* * *

Fakat sormağa cesaret edemedim. Çünkü, kendi kendime:

— Muhakkak bir yerde görürüm, diyordum.

O dakikada bundan çok emin bulunuyordum, bir daha onu hiç göremiyeceğim aklıma gelmeyordu.

Aldanmamışım da... .

Bir gece, bir çalgılı gazinoda idim. Böyle yerlere pek sık gitmezdim. Fakat o gece bir tüccar orda buluşmak üzere söz vermişti.

Birdenbire elektrikler söndü. Sonra hafif bir ışık yandı ve gazinonun ortasında bir şantöz göründü.

O kızdı bu!

Şarkı söylemeye başladı.

Söylediği şarkı şuydu:

'Sana yalnız aşkımı verebilirim, yavrum....,

Bilirsin değil mi bu şarkıyı? Fakat o, o kadar güzel söyleyordu ki!

Hemen hemen hiç değişmemişti. Kendisini son olarak beş altı yıl evvel görmüştüm. Fakat aradan hiç bu kadar zaman geçmiş gibi gelmeyordu bana.

Yine öyle ince uzun, güzel bir kızdı. Daha da güzelleşmişti....

Şarkısını bitirdiği zaman ışıklar tekrar yandı. Kız, gözlerini etrafa çevirdi... beni gördü. Gözlerimin içine bakarak güldü..

Kendisiyle görüşmek isteyordum. Fakat bu gibi yerlerde şarkı söyleyenler, dans edenler nasıl görülür, bilmeyordum. Ömrümde böyle bir şeye teşebbüs etmemiştim.

Diğer taraftan, yanımdaki Mançesterli arkadaşı yalnız bırakmak istemiyordum.

Birdenbire baktım, masaların arasından geçiyor. Fakat arkası bize doğru idi. Kalkmak üzereyken o arkasına döndü ve bana doğru geldi:

— Hallo! Frank...

— Ben sizin isminizi bilmiyorum..

— Annenizin sizi Frank diye çağırdığını işitmiştim ben... Benim adım Karlotta Grey.... Oturabilir miyim?

O kadar şaşırtmıştım ki ayağa kalkıp sandalye çekmeyi bile unutmuştum. İlk davranan arkadaşım oldu.

— Ne iyi tesadüf, Mis... Mis Grey!,, dedi. Şarkınıza o kadar hayran olmuştum ki!

Yine arkadaşım garsonu çağırdı ve bir şişe daha şampanya getirtti. Öyle büyük bir neşe içinde idi ki!

Arkadaşımın burda bulunmasına çok canım sıkılmıştı. O olmasa öyle konuşacaktım ki Karlota ile!

Yine bana ilk hitap eden o oldu:

— Evde sizin yokluğunuzu o kadar hissetmiştim ki, Frank! dedi.

Biribirimizden ayrıldıktan sonra kendisini daima hatırladığımı, onu düşünmediğim bir hafta geçmediğini söylemek isteyordum, fakat söylemedim. Yine o:

— Maalesef biribirimizi iyice tanımak fırsatını bulamamıştık, dedi. Bunları söylerken, dudaklarına götürmüş olduğu kadehin üzerinden, gözlerini kaldırarak bana baktı.

— Biribirimizle şimdi anlaşabiliriz, dedim. Londradayım. Yalnız yaşıyorum..

— Zannedersem geç kaldık, dedi. Gelecek ay evleniyorum. Şantözlüğü de bırakacağım....

Gözlerini etrafa çevirdi. Bakışların da, buradan ayrılırken bir teessür duymadığı görülüyordu.

— Tekrar bir yerde biribirimizi görürüz, tabii? dedim.

Bunları söylerken içimde büyük bir teessür, büyük bir ümitsizlik duyuyordum.

— Evet, belki... .dedi ve kalktı.

— Allahaısmarladık. Annenize selâm

— Annem öldü, dedim.

— O! Çok müteessir oldum. Benim annem de öldü, - tam benden beklediği şeyleri kendisine temin edeceğim zaman... .

* * *

Üçümüz de ayağa kalkmıştık. Mançesterli arkadaşımın elini hararetle sıktı. Sonra ayni şekilde benim elimi de sıktı ve tekrar:

— Allahaısmarladık, dedi, ayrıldı.

Uzun müddettenberi tahayyül ettiğim, arzusiyle çırpındığım her şeyi bir anda kaybetmiş olduğumu hissettim.

Nora ile ondan iki üç sene sonra evlendik. Karım çok iyi bir kâtipti; benimle beraber çalışırdı, bütün gün yanımda idi, yemeklerimizi hep beraber yerdik, sonra da işlerimiz hakkında görüşürdük.

Bir gün, yemekten sonra:

— Şu anda işlerinden başka hiç bir şey var mı aklında? diye sordu.

— İşlerimi düşünmek için bundan iyi vakit olur mu? diye cevap verdim. Biliyorsun, gelecek sene büyük bir tüccar olacağım... .

Sofradan, tuzluğu alıp öteye korken:

— Ne olursan ol, dedi. Yalnız biraz insan ol...

—İnsan değil miyim ben? dedim ve yüzüne baktım:

Ağlıyordu..

Hemen yanına gittim, ellerini tuttum:

— Ne var, Nora? Ne oldu?

— Darıldım sana... .

— Evlenelim mi? dedim.

— Evet, dedi. Şu anda aklımda birisi olup olmadığını bunun için sormuştum. Esasen seni anlamışımdır ya ben...

Kendisine daha evvel evlenme teklifinde bulunmamış olmama sebep on sene evvel bir müddet gördüğüm, iki üç sene evvel de ilk ve son defa konuştuğum bir kadındı, fakat bunu Noraya nasıl söyleyebilirdim?

Evlendik ve mesut bir hayat yaşamağa başladık. Ben işimi büyütmüştüm. O yine bana işlerimde yardım ediyordu. Ayni zamanda iyi bir ev kadını ve iyi bir anne idi. (İki çocuğumuz olmuştu). Hayatta artık hiç bir arzum kalmadığını, bütün emellerime eriştiğimi düşünüyor ve kendimi çok mesut hissediyordum.

Fakat, bir gece, çalıştığım şirketin müdürü hususî bir eğlence tertip etmişti, biz de davetli olarak gitmiştik. Karlota da orda idi.... Şimdi isminin Ledi Hamşer olduğunu öğrendim.

Fakat davetliler arasında o kadar yakından tanrdıkları vardı ki hemen herkes kendisine Karlota diye hitap ediyordu.

* * *

Yine Eskisi gibi güzeldi, gençti. Saçlarını yine öyle basit bir tuvaletle arkasına bırakmıştı. Elbisesi de çok sade idi, göze çarpmayacak ve sade... Ilk göze çarpan o siyah saçları, parlak gözleri ve güzel cildi idi.

Beni görür görmez, gülümseyerek, derhal bana doğru gelmeye başladı ve daha uzaktan elini uzattı.

— Halo Frank! dedi. Nerde olsa biribirimizi buluruz, değil mi?

— Sizi burada bulduğum için çok memnun oldum.

— Ben de kendimi bir gazinodan kurtarıp burada bulduğum için memnunum, dedi.

— Herhalde benim sizi tekrar gördüğüm kadar değil.

— Vaziyetiniz iyi imiş, dedi, Tom bana sizden bahsetti.

Tom dediği bizim şirket müdürü idi. Ben bile kendisinden bu kadar teklifsizce bahsetmezdim. Devam etti:

— Şurdaki karınız, değil mi?

— Evet.

— Çocuğunuz var mı?

— İki tane.

— O halde beni iki misli geçmiş bulunuyorsunuz. Benim hiç çocuğum olmadı. Fakat bilseniz çocuğu ne kadar severim!

Biraz durdu, sonra:

— Aramızda bir macera yarışı var bizim, değil mi? dedi.

— Fakat herhalde bu yarışı siz kazanmışınız.

— Hayır, daha önümüzde çok yol var. Bu sırada yanıma karım geldi, sonra da Karlotanın kocası.

(Sonu 13 üncü sayıfada)